

Номер для подання
оголошень ☎ 098 477 12 70

ПЛАТИМО БЕЗ ЧЕРГ

с.11

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ГАЗЕТУ
ЗА ТЕЛЕФОНОМ 067-208-62-02

ШУКАЮТЬ ВИНУВАТЦЯ
СМЕРTELЬНОЇ АВАРІЇ

с.6

СЕРЕДА
15 січня 2020

TE.20MINUT.UA

ТЕРНОПОЛЯНКА НА
Х-ФАКТОРІ

с.16

1
блок

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

ТРОЄ ПОМЕРЛИ ВІД ПНЕВМОНІЇ: ЯК ЗАХИСТИТИ СЕБЕ ТА РІДНИХ

► На початку року в Тернополі вже зафіксували смерть від грипу та ще дві – від пневмонії. Експерти кажуть, що до епідпорогу далеко, але лікарняні палати переповнені хворими. Масові заходи в закритих приміщеннях у Тернополі призупинили.

► Як вберегти від недуги себе та рідних, розповіли лікарі. Чи допоможе вакцинація та чи потрібно носити маски – читайте.

с.5

30 хворих у Тернополі на пневмонію

3 померли

1 діагностували грип

РЕКЛАМА

ВИРОБНИЦТВО ТА ПРОДАЖ

• Панелей • Плит огорожі
• Перемичок • Товарного бетону
• Фундаментних блоків • Фібробетону
• Балконних плит

тернопільський бетонний завод
0500 600 400

вул. Бродівська, 48

вхідні
ДВЕРІ
під індивідуальні розміри

підприємство
РИФ м. Тернопіль,
вул. Довженка, 18 тел.: (0352) 438030, (067) 7191371

ВОРОТА
АВТОМАТИЧНІ
гаражні, відкатні

www.rif.te.ua

БУДКОНТРОЛЬ
тернопільський
Лучаківського -
Тролейбусна

будівництво комфорту класу
індивідуальне опалення
клас енергоефективності «А»
підземний паркінг
персональний під'їзд

офіс: вул. Кіївська, 7Д, тел.: (067) 128-51-71, (0352) 42-00-14, сайт: www.bud-control.te.ua

ПАЙОВА ЧАСТКА

ЦЕГЛЯНИЙ БУДИНОК

VIASAT XTRA TV

**ПІДКЛЮЧЕННЯ
ДО СУПУТНИКОВОГО
ТЕЛЕБАЧЕННЯ**

Безліч найкращих українських
та світових телеканалів в тому числі
Футбол 1, Футбол 2, Футбол 3

тел. 097 075 07 50

КІЛЬЦЯ НА ПЕРЕХРЕСТІ БІЛА-ЧИСТИЛІВ НЕ БУДЕ

Аварії ■ Проектант з'ясував, що земля поруч із майбутньою розв'язкою перебуває у приватній власності, а власник передати її на потреби будівництва розв'язки не забажав

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

Дорожники запропонували на перехресті облаштувати світлофорний об'єкт. Про це два місяці тому говорив і головний слідчий з ДТП.

Кільца на перехресті Біла-Чистилів, де останнім часом трапилося чи не найбільше аварій з потерпілими і загиблими, не буде. Про це повідомив головний дорожник області.

Тернополян вже охрестили цю дорожню розв'язку «перехрестям смерті» та називають його найнебезпечнішим поблизу Тернополя. Тільки за минулій рік в ДТП на цій ділянці дороги загинули і покалічилися десятки людей.

Лише за кілька днів нового року там вже сталося дві ДТП, зокрема і з потерпілими.

У соцмережах та коментарях під кожним повідомленням про ДТП на перехресті Біла-Чистилів городяни вимагали у влади та поліції негайно навести лад та для цього облаштувати кільце. Такі плани були й наприкінці минулого року у дорожників. Лише чекали коштів та затвердження урядом. Натомість головний слідчий з ДТП, відповідно до якого й розслідує всі ДТП з потерпілими в області, наголошував, що ситуацію на перехресті врятує встановлення світлофорного об'єкту.

ЯК ДАДУТЬ РАДУ СМЕРТЕЛЬНОМУ ПЕРЕХРЕСТЮ?

Чому неможливо облаштувати кільце і як рятуватимуть людей від смерті та каліцтва на перехресті Біла-Чистилів, пояснили експерти.

Міністерство інфраструктури

України розробило Державну програму підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року, розповів керівник Служби автомобільних доріг у Тернопільській області Ігор Раїнчук. Остання передбачає облаштування низки кільцевих розв'язок на дорогах державного значення в усіх областях. Серед них і розв'язка на перетині автомобільних доріг Р-41 Обхід Тернополя та Р-39 Броди-Тернопіль.

— Головним розпорядником бюджетних коштів на виконання заходів з облаштування розв'язок кільцевого типу, відповідно до ПКМ України №435 від 24.04.2018 р., є Міністерство інфраструктури, зокрема його підрозділ Державне агентство інфраструктурних проектів України, — пояснив Ігор Раїнчук. — Агентство доручило переможцю відповідного тендера виготовити проектно-кошторисну документацію на облаштування кільцевої розв'язки на перетині автошляхів Р-41 і Р-39.

У процесі роботи над проектом виникла необхідність розширення смуги відведення. Проектант з'ясував, що земля поруч із майбутньою розв'язкою перебуває у приватній власності, а власник передати її на потреби будівництва розв'язки не забажав, каже головний дорожник області.

Як альтернативу будівництву кільцевої розв'язки, Служба автомобільних доріг у Тернопільській області запропонувала на перетині автошляхів Р-41 і Р-39 встановити світлофорний об'єкт.

— Він є не менш ефективним ме-

АРХІВ РЕДАКЦІЇ

Чистилівське кільце вже охрестили цю дорожню розв'язку «перехрестям смерті» та називають його найнебезпечнішим поблизу Тернополя

Кільца на перехресті Біла-Чистилів, де останнім часом трапилося чи не найбільше аварій з потерпілими і загиблими, не буде, повідомив головний дорожник

тодом зменшення аварійності, ніж кільцева розв'язка, — каже Ігор Раїнчук. — Наприклад, облаштований світлофорний об'єкт на перетині автошляхів Н-18 і Т-09-03 поблизу с. Дарахів зменшив кількість ДТП там до мінімуму. Сьогодні Служба автомобільних доріг у Тернопільській області чекає на схвалення Міністерства інфраструктури пропозиції встановлення світлофорного об'єкта.

ТРЕБА НЕ «КІЛЬЦЕ», А СВІТЛОФОРИ

Доцільно не «кільце», а світлофорний об'єкт: про це кілька місяців тому, чи не єдиний, говорив

Богдан Шуляр, начальник відділу розслідування злочинів у сфері транспорту слідчого управління ГУНП в області.

— На цій ділянці, на мою думку, ситуацію врятує світлофорний об'єкт, — наголошував Богдан Шуляр. — Як приклад, можу навести перехрестя біля Дарахова у Теребовлянському районі, (яке в народі називають «гола баба» — прим. ред.). Там щороку траплялися десятки аварій, зокрема і смертельні. Щойно облаштували перехрестя світлофорним об'єктом, аварії з тяжкими наслідками припинилися. У липні кілька днів світлофор не працював — 18 і 21 сталися дві аварії, одна

— зі смертельним наслідком. Потім роботу світлофорів відновили — все заспокоїлося.

Тому і на цьому перехресті допоможе встановлення світлофорного об'єкту. «Кільце» не дуже доречне, адже з боку Івачева і Бродів дорога має підйом. І може не проглядатися на відстані. Водії можуть завчасно його не побачити, тому наслідки також можуть бути трагічними, каже Богдан Шуляр.

У поліції констатують, що не так давно на цій ділянці було змінено схему організації дорожнього руху. Про це на кожній з доріг перед перехрестям заздалегідь попереджають таблиці. (Раніше головною була дорога з Білої на Івачів, зараз — від «Подолян» на Глибочок — прим. ред.). Однак водії грубо порушують вимоги дорожніх знаків, часто просто ігноруючи їхні вимоги. Не зупиняються, хоча на другорядній, окрім сповіщення про рядність дороги, є знак «Stop». Не зменшують швидкість, хоча, знову таки, цього вимагають дорожні знаки на ділянках перед перехрестям. Враховуючи ці чинники, маємо чималу кількість ДТП, зокрема і з травмованими та загиблими.

За найкрасивіші ялинки, вітрини та шопки тернополяни отримають 20 тисяч грн. Коли визначать переможців

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-141-50,
OLIATUR9@GMAIL.COM

Рішення про виділення коштів на премії за перемогу у конкурсі «Феєрія Новорічного міста» прийняли 9 січня на засіданні міськвиконкому.

Із початком різдвяних свят Тернопіль почали прикрашати різдвяною ілюмінацією та ялиночками. Декорації стояли практично біля кожного магазинчика та навіть приватних будинків.

У міськраді вирішили відзначити найкреативніші ялинки, вітрини та найкраще оформлення двору.

— Для того, щоб зробити креативнішим відпочинок тернополян та гостей міста, наповнити свята цікавинками, ми оголосили конкурс на кращу новорічну ялинку, краще оформлення вітрини, двору та найкращу новорічну шопку, — каже міський голова Сергій Надал. — Приємно, що кожного року до цього конкурсу долучають підприємства кому-

нальної і приватної форми власності. Це робить свято не лише у центральній частині міста, а й в інших районах.

20 тис. грн виконком виділив на премії переможцям. На кожну номінацію йде по 10 тисяч. За перше місце переможець отримає 5 тисяч гривень, друге місце — 3 тисячі та за третє — 2 тисячі. Премії тернополяні отримають за рахунок коштів, передбачених програмою підтримки.

Комісія визначить переможців.

Їхні імена ми зможемо дізнатися під час церемонії нагородження,

КОНКУРСОМ ПЕРЕДБАЧЕНО ТРИ НОМІНАЦІЇ:

1. «Зелена Модниця» — найкраще оформлення ялинки, яка росте чи встановлена на прилеглій до установи, підприємства, закладу, організації території у новорічно-різдвяному стилі;

2. «Настрій дарованій серцем» — найкраще оформлення у новорічно-різдвяному стилі подвір'я,

зовнішнього вигляду оселі з використанням світлових елементів, сучасних оздоблювальних матеріалів, святкових прикрас;

3. «Карнавал прикрас» — найкраще оформлення вітрин у новорічно-різдвяному стилі з використанням оздоблювальних матеріалів, прикрас.

ТРИРІЧНОМУ ДМИТРИКУ МОЖУТЬ ВИДАЛИТИ ОКО. ДОПОМОЖІТЬ!

Доля ■ У трирічного Дмитрика посттравматична катаракта правого ока. Тому на нього хлопчик не бачить. Хоч маленький, але він так хоче роздивлятися все навколо. Мама хлопчика виростла у дитбудинку та не має змоги самостійно оплатити лікування. Вони навіть жити не мають де. Допоможіть

НATALIA BURLAKU, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Минув місяць, відколи ми писали про 3-річного Дмитрика, який живе у притулку та потребує допомоги на операцію. Справи з того часу не покращилася. Наразі стойте питання про видалення ока у дитини. Одеські медики дають надію на порятунок малюка. Тож маємо шанс врятувати дитя.

МАМА ВИРОСЛА У ДИТБУДИНКУ

Мама хлопчика Оксана прийшла помолитися до храму ікони Божої Матері «Скоропослушниця». Потім розповіла свою історію. Прихожани та священники пройнялися нелегким шляхом 24-річної жінки.

— Вона — вихованка Бережанського дитбудинку. У церкву недавно почала ходити, захотіла

охреститися, — розповідає отець Володимир. — Ми співпереживаємо їй. Виявилося, що вона не має постійного місця проживання. Раніше жила в гуртожитку, то в монастирі, то добре люди допомагали. З малою дитиною на руках, помочі чекати немає звідки. Вона одна на світі. Ні друзів, ні родини. Щоб вижити, просила милостиню. Ми запропонували їй тимчасовий варіант житла. Вона жила вдома у прихожан храму, ми допомагали їй з одягом та взуттям. Та найбільше нас вразила доля маленького хлопчика. Ми дізналися про те, що він нібито впав на машинку і травмував очі. Як розповіла Оксана, спочатку медики запідохрили у дитини пухлину мозку, але, на щастя, діагноз не підтвердився. У випадку йдеся про посттравматичні пошкодження рогівки. Що стало причиною недуги, ми точно не знаємо. Але

дитя треба рятувати.

Церква взялася за збір коштів на лікування малюка. Також погодилися супроводжувати Дмитрика на лікування до Києва.

СКАЗАЛИ ВИДАЛЯТИ ОКО

24 грудня Дмитрикові мали провести операцію на правому оці. У центрі соціально-психологічної реабілітації дітей Тернопільської ОДА, де тимчасово проживає дитина, бо мама не має власного житла, домовилися про оперативне втручання із національною дитячою спеціалізованою лікарнею МОЗ України «Охматдит».

З допомогою небайдужих вдалося зібрати кошти на проїзд до Києва та перебування у медзакладі. Оглянувшись маленького пацієнта, лікарі дали невтішні прогнози.

— Сказали, що очко потрібно видалити, тому що відновити зір уже неможливо, плюс іде серйозний запальний процес, — розповідає «RIA плюс» отець Володимир. — Радили спочатку зняти запальний процес у Тернополі, а потім повернутися до столиці. Ми спочатку дуже засмутилися, так шкода було дитяти. Він просто Янгол! Він так хоче жити, і душа болить за нього.

ДОМОВИЛИСЯ ІЗ КЛІНІКОЮ ФІЛАТОВА

Небайдужі тернополяни вирішили не опускати руки, домовилися про огляд дитини в «Інституті очних

АРХІВ ОТЯ ВОЛОДИМИРА

Дмитрикові — 3, і він мріє просто бачити. Відмовившись від однієї кави на день, можна врятувати дитині життя

хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України» в Одесі.

— Медики подивилися висновки лікарів, аналізи та дослідження, і запевнили — врятувати очко можна, хоча лікування буде тривалим. Ми будемо боротися до кінця, — запевнився отець Володимир.

Мама хлопчика не має заощаджень. Церква просить усіх небайдужих допомогти.

«ХЛОПЧИК АКТИВНИЙ, РОЗУМНИЙ»

У реабілітаційному центрі, де тимчасово проживає хлопчик, теж

благають про допомогу. Дмитрик активний, дружелюбний, швидко адаптувався в центрі, розповідає вихователька Оксана Низик. Так боляче дивитися на його червоне очко, серце кров'ю обливается.

Відмовившись від однієї кави на день, можна врятувати дитину.

ЯК ДОПОМОГТИ

Кошти на лікування Дмитрика можна перерахувати на картку отця Володимира:
4731 2191 1589 0869 Бичак Володимир Степанович

Допоможіть 1-річній Яночці подолати пухлину

НATALIA KORPAN, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

На важке захворювання дитини нічого не вказувало, — каже мама дівчинки Мар'яна. — Але раптом, за три дні до свого першого Дня народження, Яна припинила вставати на ноги і батьки не могли зрозуміти, що трапилося. Наступного дня в лікарні поставили страшний діагноз — пухлина головного мозку 4 стадії.

— Діагноз ми виявили у Тернополі у неврологічному відділенні обласної дитячої лікарні, нам зробили томографію і лікар Микола Костик сказав нам страшну новину, — розповідає бабуся Яни пані Ганна. — Лікарі казали, що стан

дуже важкий. Таки ж 4 стадія. Нам порадили лікаря у Києві, і Яночку на наступний день одразу ж повезли у Інститут нейрохірургії імені А.П.Ромоданова НАМН України.

Там Яні призначили операцію з видалення пухлини. Операція тривала понад 5 годин, була дуже складною. І, на щастя, медикам вдалося видалити все утворення.

— Її встановили один шунт, але ним занесли інфекцію, і він не прижився, — продовжує бабуся Ганна. — Лікували два тижні і поставили інший шунт, та він знову не прижився. Ця рідина, що мала тиши через шунт виливалася назовні. Як її зробили операцію, то вона в палаті вперше за кілька тижнів засміялась і ручками почала рухати.

Батьки Яни, як розповідає бабуся, приголомшенні діагнозом, але тримаються і кожен вечір біля неї разом моляться.

На Святий вечір дитину взяли такі судороги, що вона вся посиніла і ми думали, що це вже буде кінець. Та на щастя, лікарі врятували життя нашої Яночки.

Зараз Яночці лікують інфекцію у

Києві. Дівчинка не може тримати голову самостійно, лежить лише на боках. Поруч з нею постійно знаходиться батьки.

— Лікарі кажуть, що дитину можна вилікувати, — каже пані Ганна. — Ще з гіршим діагнозом лікуються. Кажуть, не падати духом.

Але три роки гарантовано потрібно

постійно бути під наглядом лікарів.

На подальше лікування маленької тернополянки необхідні значні кошти. За попередніми оцінками медиків, йдеся не про одну тисячу доларів. Вже зараз батьки витратили понад 180 тисяч гривень. У родини таких заощаджень немає, а зібрати гроші самотужки — не під силу. Родина вірит, що недугу донечки подолають. Та просять усіх небайдужих тернополян допомогти їм у цьому.

ЯК ДОПОМОГТИ

Кошти можна перерахувати на рахунок мами Яночки:
ПриватБанк 5168 7573 3531 3435 (Мандзюк Мар'яна Олегівна).

АРХІВ ЯНИ МАНДЗЮК

Родина вірит, що недугу донечки подолають. І просять допомоги небайдужих

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛІН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Вадим Єпур. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylin@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
Пожежно-рятувальна служба 101
Поліція 102
Швидка медична допомога 103
Аварійна газу 51-51-26
Аварійна водоканалу 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
Чергова міської ради 1580
Довідкова залізничного вокзалу 1505
Довідкова автовокзалу 1504
Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88

Управління захисту прав споживачів 52-16-65
Управління транспорту 52-15-14
Перевірка якості продуктів 52-23-87
Довідка міськвиконкому 23-63-97
Головавтоінспекція 52-47-38
Аварійна електромереж 52-24-66

У МІСЬКРАДІ ПОГОДИЛИ ПЛАН ПАРКУ НА «АЛЯСЦІ». ТА СПРАВА ЩЕ НЕ ЗАВЕРШЕНА

Суди ■ Виконавчий комітет міської ради затвердив «Детальний план території, обмеженої вул. Генерала Тарнавського, вул. Київська, вул. М. Липницького, вул. Володимира Великого (мікрорайон №14) в м. Тернополі», відповідно до якого на місці садового товариства «Ювілейне» збудують новий парк. Дачники ж запевняють, що справа не завершена, ще тривають суди, тому міська рада не може чинити будь-яких дій стосовно землі, яка є у користуванні садового товариства

ВАДІМ ЕПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Виконком затвердив детальний план нового парку у Тернополі на вул. Київську, вул. Генерала Тарнавського у четвер, 9 січня. Хоча дачники виграли два суди, які визнали рішення міськради незаконними, в органі місцевого самоврядування повідомили, що 20 грудня Верховний Суд України визнав рішення попередніх судів незаконними. А тому міська рада може облаштувати парк на місці дач.

Дачники здаватися не збираються. Будуть нові суди, бо Верховний Суд лише частково задовольнив позов міськради і відправив справу на доопрацювання

— Довгий час була затримка з прийняттям цього рішення, оскільки було намагання певних людей оскаржити справу в судах, — пояснює міський голова Тернополя Сергій Надал. — Нарешті ми вже пройшли до Верховного Суду, який прийняв рішення, яким скасував всі попередні заборони, скасував обмеження та дав можливість розпочати роботи з облаштування нового парку у Тернополі.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОГО СУДУ — БЕЗ ОСКАРЖЕННЯ

Однак, як пояснює міський голова, щоб розпочати будівництво, необхідно завершити оформлення всієї необхідної документації.

— Щоб почати роботу, має бути готова уся документація, — розповідає Сергій Надал. — Наразі затвердили детальний план території. Згодом буде ще одна сесія, на якій депутати мають погодити всю необхідну документацію. У міській раді сподіваються, що вже в 2020 році почнуть підготовчі роботи та облаштування парку, якщо дачники, звичайно, не будуть намагатися чинити перепони рішеннями суду чи іншим чином.

— 20 грудня Верховний Суд виніс постанову у справі щодо облаштування парку на території вулиць Київська-Тарнавського, — пояснюють у пресслужбі міської ради. — Зокрема Суд скасував попередні рішення судів у цій справі у частині заборони міській раді вчинити будь-які дії щодо земельної ділянки майбутнього парку. Верховний Суд зазначив, що суди першої та апеляційної інстанції прийняли незаконні рішення, які не ґрунтуються на вимогах чинного законодавства. Постанова Верховного Суду набрала законної сили та оскарженю не

підлягає. Відтак міська рада може вчинити дії щодо вищезазначеної земельної ділянки майбутнього парку.

ЯКЕ Ж РІШЕННЯ ВЕРХОВНОГО СУДУ?

Дачники ж запевняють, що суди ще тривають, і Верховний Суд не виносив такого рішення, про яке говорять у міськраді.

— Судові процеси наразі ще тривають, бо Верховний суд постановив направити матеріали справи на розгляд до першої інстанції, — розповідає голова дачного кооперативу Олена Любовіцька. — Касаційну скаргу міської ради Верховний Суд задовільний частково. Зараз чиновники просто хочуть якомога швидше зруйнувати наші дачі, будиночки, бо тоді хто буде боротися, якщо дач немає?

Як каже Олена Любовіцька, дачники збиратися не зупинятися і будуть чинити опір усіма законними методами.

Адвокат, який захищає права садівничого товариства, пояснює, опираючись на рішення Верховного Суду, суд скерував цю справу на розгляд першої інстанції, тобто в Тернопіль, оскільки потрібно чітко визначити межі дачних ділянок.

— Колегія суддів погоджується з висновками місцевого та апеляційного господарських судів про те, що виліпованім, адекватним та співімірним заходом забезпечення позову є заборона відповідачу (міській раді) вчинити будь-які дії щодо земельної ділянки, площею 15,2600 га, за адресою вул. Київська-Тарнавського, — пояснює адвокат Павло Варода. — Однак, як правильно зазначає Тернопільська міська рада у своїй касаційній скаргі, само лише визначення заборони на вчинення будь-яких дій щодо земельної ділянки, площею 15,2600 га, без зазначення її кадастрового номеру та/або без визначення меж та конфігурації, суміжних землекористувачів тощо, тобто без чіткого встановлення щодо якої ж конкретної земельної ділянки заборонено відповідачу вчинити будь-які дії, фактично призводить до блокування вирішення земельних питань щодо будь-якої ділянки відповідного розміру (15,2600 га), а тому в цій частині ухвала місцевого господарського суду підлягає скасуванню з переданням матеріалів оскарження ухвали щодо заяви про забезпечення позову в цій частині на новий розгляд до суду першої інстанції для визначення земельної ділянки, стосовно якої повинний бути вжитий такий захід забезпечення позову.

БУДУТЬ НОВІ СУДИ, КАЖУТЬ ДАЧНИКИ

Дачники впевнені, що це ще далеко не кінець. Будуть нові суди, оскільки Вер-

ВАДІМ ЕПУР

Дачники сподіваються, що в міській раді їх почують та виділять рівноцінну землю більше до Тернополя

ховний Суд лише частково задовольнив позов міської ради і відправив справу на доопрацювання, про що йдеться у постанові.

— Там працювали наші батьки, тепер ми, — каже Олена Любовіцька. — Коли цю землю давали в користування, вона була за межами міста, тоді туди добира-

лися громадським транспортом. Місто розрослось, а дачі лишилися. Звичайно, це «ласай шматок землі», і ми не думаємо, що цю землю лишать нам. Але ми хочемо, щоб з нами вчинили по-людськи.

Журналісти «RIA плюс» продовжують стежити за ситуацією з дачними ділянками на Тарнавського.

Коментар експерта: «Просто так землю забрати не можуть»

■ Віталій ВІТИВ, адвокат:

— Оскільки дачники отримали земельні ділянки ще за часів СРСР, за тодішніми законами вказувалася лише площа земельних ділянок. Наскільки я розумію, кадастрового номера цієї ділянці землі не присвоєно. Оскільки земельну ділянку передали у користування кооперативу, вона не може бути просто так забрана. Без наявності кадастрового номеру на ділянці не можуть здійснювати будівництво, тим паче для знесення будинків повинні бути підстави. Однак кадастровий номер можна присвоїти. Для цього є спеціальна процедура, визначена законодавством.

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТІЯ і СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

ТРИ СМЕРТІ ВІД ПНЕВМОНІЇ. ЯК ВБЕРЕГТИ СЕБЕ ТА РІДНИХ

Здоров'я ■ На початку року в Тернополі вже зафіксували смерть від грипу та ще дві — від пневмонії. Експерти кажуть, що до епіпорогу ще далеко, але лікарняні палати вже переповнені хворими. Масові заходи в закритих приміщеннях у Тернополі призупинили

ОЛЬГА ТУРЧАК, ДІАНА ОЛІЙНИК,
OLIATUR9@GMAIL.COM 097-16-14-150

«Ситуація контролювана і стабільна», — запевняють медики. Однак задуматися про свій захист все ж варто. Підвищенню циркуляцію грипу та ГРВІ в області зафіксували ще наприкінці 2019-го. В одній із лікарень міста помер тернополянин. У нього діагностували грип. Наразі лікарняні палати переповнені хворими.

За два тижні січня у Тернополі зафіксували ще дві смерті від пневмонії, однак підтвердження вірусної етології відсутнє, йдеться у повідомленні відділу охорони здоров'я.

На пресконференції, що відбулася 14 січня, начальник відділу охорони здоров'я Василь Даньчак та керівники медичних закладів заспокоювали — панікувати не варто.

— Ситуація стабільна та контролювана, зважаючи на зимовий період, — каже начальник відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення Василь Даньчак.

— Показник захворюваності на ГРВІ становить лише 64,6% (440 випадків на 100 тис. нас.) від орієнтовного розрахункового показника визначення низького рівня початку епідемії (він становить 681 випадок).

За прогнозами ВООЗ, у цьому

даними обласного лабораторного центру, у перший тиждень року захворюваність знизилася. Проте зростає кількість людей, у яких фіксують важкий перебіг хвороби, тож вони потребують перебування у стаціонарі.

— Хворі потрапляють у стаціонар на 5-7, а іноді на 10-ту добу після початку захворювання, вже з ускладненнями, — йдеться у повідомленні відділу охорони здоров'я.

— Ситуація напружена, незважаючи на низький рівень реєстрації захворюваності на ГРВІ та грип, відмічається високий показник госпіталізації. За останні три тижні він виріс.

На пресконференції, що відбулася 14 січня, начальник відділу охорони здоров'я Василь Даньчак та керівники медичних закладів заспокоювали — панікувати не варто.

— Ситуація стабільна та контролювана, зважаючи на зимовий період, — каже начальник відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення Василь Даньчак.

— Показник захворюваності на ГРВІ становить лише 64,6% (440 випадків на 100 тис. нас.) від орієнтовного розрахункового показника визначення низького рівня початку епідемії (він становить 681 випадок).

За прогнозами ВООЗ, у цьому

Чи буде карантин у школах

14 січня у Тернополі створили оперативний штаб, що має оперативно реагувати на всі випадки вірусної пневмонії у місті. Його очолив начальник відділу охорони здоров'я міської ради Володимир Даньчак.

Чи допоможе маска не підхопити вірус

Негайної необхідності одягати маски наразі немає, каже Марія Павельєва.

— Користування масками буде доцільним у місцях, де може бути багато хворих людей, — каже вона. — Якщо ви йдете у лікарню або маєте спілкування з хворими на ГРВІ чи знаходитесь у закритому колективі. Але найчастіше захищатись мають ті, хто вже має якісь ознаки захворювання. Хоча у цьому випадку варто пам'ятати, що

навіть на прийом до лікаря хворий пацієнт йти не може.

В аптеках продають повсякденні і спеціалізовані маски. Найпростіші з них складаються з трьох шарів нетканого матеріалу. Саме їх лікарі рекомендують для носіння у громадських місцях у разі хвороби.

Мініята маски треба кожні 2-3 години. Якщо цього не робити — ефект буде протилежним.

Ціна масок у міських аптеках — від 1.50 грн до 7 гривень.

ОЛЬГА ТУРЧАК

Тернополянин пан Андрій має пневмонію, у лікарні №2 уже 5 днів. Зараз йому краще

— Усе почалося з високої температури 39,7. Її неможливо було збити, — каже чоловік. — Спочатку лікувався вдома, потім звернувся до сімейного лікаря. Далі майже тиждень лікували бронхіт.

ЯК ЗАПІДОЗРИТИ ХВОРОБУ

Які симптоми недуги, як можна її розпізнати, ми запитали у експертів.

— Коли вірусна інфекція передбагато важко, з високою температурою, інтоксикацією, слід запідохрести грип, — розповідає терапевт Василь Олійник. — Вірусні інфекції, особливо грип, можуть ускладнюватися запаленням легенів як вірусного походження, так і за рахунок приєднання бактеріальної флори.

Грип відкриває доступ в організм бактеріям. Починаються ускладнення. Від ускладнень грипу можуть бути смертельні наслідки. Одним з найпідступніших і небезпечних для життя є пневмонія.

Часто думають, що можуть переводити грип на ногах або зашивидко вважають, що вже одужали. От

у мене нещодавно був пацієнт, в якого на 3-й день хвороби зменшилася температура, покращилося самопочуття і він пішов на роботу. На 5-й день йому знову стало гірше, підвищилася температура, з'явилася пітливість, загальна слабкість, посилився кашель. При обстеженні була

виявлена пневмонія. Лікування збрало два тижні — з них тиждень пацієнт приймав два антибіотики. На роботу зміг вийти через 2-3 тижні. Грип дає ускладнення. Погано на 3-й день — до лікаря.

ДОВІДКА

Телефони зв'язку з оперативним штабом — 52-56-96, електронна пошта — voz_ta_mz@ukr.net.

Чи можна зараз зробити щеплення

Вакцинація — єдине, що діломоже вберегтися від грипу та його складних наслідків. Зробити щеплення можна навіть, якщо в області вже зафіксували грип.

— Два піки підвищення захворюваності на грип та ГРВІ припадають на кінець грудня та кінець січня-початок лютого, — каже директор КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Микола Медвід. — Можна встигнути вакцинуватися ще до піку.

Це буде виправдано для тих, хто зараз здоровий. Антитіла виробляються за 2-3 тижні, але захворіти буде підвищена вірогідність аж до квітня, згідно з прогнозами.

Лікарі наголошують, що дуже важливо при перших ознаках захворювання звертатися до сімейного лікаря, бо якщо лікуватися вдома — наслідки можуть бути фатальними. Особливу увагу варто звертати на стан здоров'я дітей, бо вони чутливі до всіх захворювань.

ВИНУВАТЦЯ СМЕРTELНОЇ ДТП БІЛЯ ГЛИБОЧКА ШУКАЮТЬ ЗА КОРДОНОМ

Розшук ■ Майже місяць після ДТП медики боролись за життя 58-річної Ярослави Цупер. На жаль, 4 січня її серце зупинилося. Водій і далі перебуває у міжнародному розшуку. Слідчі вже перекваліфікували справу щодо ДТП

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 067-747-28-44,
IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

4 січня у лікарні померла 58-річна Ярослава Цупер — друга пасажирка, яка від удару вилетіла з автобуса.

Жінку поховали у рідному Глибочку 8 січня, адже чекали на приїзд з-за кордону однієї з доньок.

— Надзвичайно хороша людина була, добра, чуйна, дуже хороша сім'я у неї, ще живуть старенькі батьки, — каже староста Великого Глибочка Надія Зарівна. — Виховала з чоловіком чудових трьох дітей — мала двох доньок і сина. Онуків ростили... Още якраз той випадок, коли про людину можеш сказати тільки добри слова. Дуже жаль... Бог забирає собі найкращих...

58-річна Ярослава сиділа біля водія разом з Ольгою, яка загинула на місці ДТП. Обидві пасажирки вилетіли через лобове скло.

Після аварії жінку діправили до реанімації у важкому стані. У неї були серйозні травми хребта і ребер. Коли прийшла до тями, пані Ярослава згадувала про те що сталося: «Бачимо, що назустріч нам летить машина, крутить її, я в той момент закриваю очі і — страшний удар в автобус. Відкриваю очі — вже на асфальті».

Нагадаємо, 11 грудня на авто-

дорозі «Обхід м. Тернополя» водій автомобіля Dacia Logan вийшав на смугу зустрічного руху та врізався в рейсовий автобус. Внаслідок зіткнення 65-річна Ольга Крива, яка сиділа поруч з водієм автобуса, вилетіла через передне скло, а після цього потрапила ще й під його переднє колесо. Пасажирка загинула. Ще сімох осіб було госпіталізовано, зокрема і пані Ярославу.

АРСЕН БУДІЙ — У МІЖНАРОДНОМУ РОЗШУКУ

Винуватця смертельної ДТП, який через кілька днів втік з лікарні на інвалідному візку та вийшов за кордон, ще не знайшли, кажуть у поліції.

— Поліцейські оголосили у міжнародний розшук 23-річного водія Арсена Будія, причетного до скоєння 11 грудня ДТП за участі рейсового автобуса, — повідомили у відділі комунікації Головного управління Національної поліції в області. — Вказаного чоловіка після аварії госпіталізували до реанімаційного відділення лікарні швидкої допомоги. Медики заявили, що чоловік у важкому стані і залишати лікувальний заклад йому небезпечно для життя. Також лікарі надали довідку про те, що стан хворого не дозволяє перебувати в умовах ІТТ

чи слідчого ізолятора. У зв'язку з цим поліцейські не могли доправити підозрюваного до суду для обрання запобіжного заходу.

За відомостями правоохоронців, 15 грудня підозрюваний у супроводі двох колег та бабусі покинув приміщення лікарні на інвалідному візку. Невдовзі оперативники з'ясували, що підозрюваний разом з родичами перетнув державний кордон в пункті пропуску «Грушів» у бік Республіки Польща, а після цього з матір'ю пересів у таксі марки Volkswagen та продовжив рух в невідомому напрямку. Правоохоронці перевіряють інформацію про можливе перебування підозрюваного на території Італії.

СПРАВУ ПЕРЕКВАЛІФІКУВАЛИ: ПОКАРАННЯ — ДО 10 РОКІВ ТЮРМИ

Водій рейсового автобусу пан Богдан, як стало нам відомо, і далі возить пасажирів з Тернополя до Глибочка. Чи відремонтували побитий транспорт, чи на рейс вийшов інший автобус — люди не знають. Однак всі, як один, після ДТП кинулися на захист водія громадського транспорту.

Коли на місце ДТП приїхав чоловік загиблої Ольги і перший шок та біль минув, він одразу видав: «Богдан тут точно не винен». Богдан — це водій автобуса, який потрапив у ДТП. Сам він зі Збаражчини, але відколи існує цей рейс, відтоді він кермувальник. Років 15, не менше. Його вже майже як односельця знали всі, адже користувалися маршрутом зазвичай тільки місцеві. Усі знайомі один з одним, віталися і з паном Богданом. А той завжди знаходив для людей добре слово

АРХІВ РЕДАКЦІЇ

Арсен Будій — у міжнародному розшуку. Підозрюваний разом з родичами перетнув державний кордон

11 грудня на автодорозі «Обхід м. Тернополя» водій автомобіля Dacia Logan вийшав на смугу зустрічного руху та врізався у рейсовий автобус

чи підбадьорював жартами. Але, стверджують мешканці Глибочка, завжди й був максимально уважним на дорозі.

Одразу після ДТП подія була внесена до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 2 ст. 286 ККУ — йдеться про смертельну ДТП,

де загинула одна людина. Після смерті Ярослави її перекваліфікували на ч. 3 — загибель кількох людей. Санкція статті передбачає позбавлення волі на строк від 5 до 10 років з позбавленням права керувати транспортними засобами на строк до трьох років.

«Не практичні і не світяться»: дорожні вставки, які встановили на пішохідних переходах, уже злетіли

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIACORPAN18@GMAIL.COM

Спеціальні дорожні вставки, завдяки яким водіям мало б бути легше помітити пішохода, який переходить дорогу, встановили у Тернополі у трьох місцях 3 січня. А вже за кілька днів вставки злетіли. У міській раді кажуть, що будуть їх відновлювати, і цей проєкт є пілотним.

Розмічальні дорожні вставки експериментально встановили на трьох пішохідних переходах у Тернополі, оскільки вони підвищують безпеку дорожнього руху у темний період доби та застосовуються у Європі, кажуть у міській раді.

— Для запобігання та зниження рівня аварійності на дорогах, вста-

новлені вони відповідно до ДБН на вул. Лесі Українки (поворот на вул. Довженка), на просп. Злуки (біля кільця) та у центрі поблизу ЦУМу, адже саме там спостерігається висока інтенсивність руху транспорту, — коментує пресекретар міської ради Мар'яна Зварич.

Встановлювали у місті ці вставки 3 січня, а вже за кілька днів вони злетіли. Тернополяни у соцмережі Facebook пишуть, що вони і не підсвічували дороги і одразу після встановлення відлітали.

Журналісти «RIA плюс» перевірили, у якому стані ці спеціальні вставки. Водій таксі, з яким ми їхали на місця їх встановлення, також підтвердив, що вони не світилися.

— Зовсім вони не практичні, бо високі. У Європі таке роблять, але

ж там ти їдеш і навіть не відчуваєш, а тут, ніби на ямку найжджаєш, — каже водій. — Усі мої знайомі водії кажуть, що це була погана ідея таке ставити. Задум, може, і нормальній, але виконання робіт точно не якісне.

Як побачили журналісти біля ЦУМу, із 20-ти дорожніх вставок уже три відлітали. На просп. Злуки із 28-ми штук вісім вже немає.

— Проєкт є пілотним, тому що необхідно перевірити, чи будуть вони надійно служити під час зими, — каже Мар'яна Зварич. — На жаль, деякі елементи були пошкоджені під час прибирання снігу, проте діє гарантійне зобов'язання, і вони будуть відновлені за кошти підрядника.

Відновлення проведуть за спри-

АРХІВ РЕДАКЦІЇ

Розмічальні дорожні вставки експериментально встановили на трьох пішохідних переходах у Тернополі

ятивих умов, кажуть у міській раді. Щодо того, скільки виділили коштів на їх встановлення, очікуємо відповідь на запит із міської ради. Інакше коментувати орган місцевого самоврядування не хоче.

ВИПИВ, СІВ ЗА КЕРМО – ЗАПЛАТИ 32 ТИС. І ВІДДАЙ ПОСВІДЧЕННЯ!

Нововведення ■ Кримінальна відповідальність загрожує водіям у разі керування транспортом у стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння, передача керування особі, яка перебуває в стані сп'яніння. За це передбачено штраф до 32 тис. грн і позбавлення прав на три роки. Таким же буде покарання і за відмову водія від проходження медогляду. Нововведеться щодо п'яних водіїв діятимуть лише за пів року. Ми спробували розібратись, чи доцільне посилення санкцій та які «мінуси» нововведення

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60,
IRYNA.BELYAKOVA@20MINUT.UA

«Під ялинку» мав запрацювати новий закон, яким передбачена кримінальна відповідальність за п'янку за кермом. Однак діятиме він лише з липня.

Нічне ралі у Тернополі за участю п'яного водія ледь не обернулось бідою. Близько 4-ї години ранку, патрулюючи на проспекті Бандери, поліцейські помітили BMW з неправильною фарою.

— Водій не виконав вимогу про зупинку, — повідомила інспектор пресслужби управління патрульної поліції в області Катерина Метельська. — Поліцейські почали передслідування автівки. На вул. Пушкіна не впорався з керуванням та врівнявся в перешкоду.

Патрульні виявили, що водій — п'яний. Драгер показав 0,60 проміле алкоголю в крові. Не було у водія і прав. У результаті водій відбувся трьома протоколами. І, сплативши штрафи за двома статтями з трьох, після рішення суду водій більше не нестиме покарання. В автомобілі було шестеро (!) людей.

Від липня такі водії матимуть в біографії «кримінал». Які ще новації готові закон, пояснив керуючий партнер ТОВ «Юридична фірма «Самуляк і партнери» Михайло Самуляк.

ШАХРАЙСТВО І КРАДІЖКА — ПРОСТУПКИ

— Президент Зеленський підписав Закон, який переносить на 1 липня 2020 року дату набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спростення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень», що передбачає кримінальну відповідальність за керуванням автомобілем у стані сп'яніння, — пояснив Михайло Самуляк. — Закон мав запрацювати з 1 січня

2020 року, проте наразі не всі правоохоронні органи, яким підслідні кримінальні проступки, готові до розслідування цієї категорії справ.

Згідно з новим законом, перестануть вважатися злочинами 126 із 780 усіх складів кримінальних правопорушень. Всі вони вважатимуться кримінальними проступками. Зокрема до категорії кримінальних проступків належатимуть:

— керування транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння (ст. 286-1 КК); крадіжка (ч. 1 ст. 185 КК); шахрайство (ч. 1 ст. 190 КК); хуліганство (ст. 296 КК); незаконне виробництво, виготовлення, придання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або інших аналогів без мети збути (ч. 1 ст. 309 КК).

Новим законом доповнено Кримінальний кодекс статтею 286-1. Кримінальна відповідальність за ст. 286-1 КК загрожує водіям у разі:

— керування транспортом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом ліків, що знижують увагу та швидкість реакції;

— передача керування транспортним засобом особі, яка перебуває в стані такого сп'яніння чи під впливом таких лікарських препаратів;

— відмова водія від проходження медогляду на стан сп'яніння або щодо вживання таких ліків;

— вживання водієм після ДТП за його участю алкоголю, наркотиків, а також лікарських препаратів або після того, як транспорт був зупинений на вимогу поліцейського.

ШТРАФ — ДО 32 ТИСЯЧІ ГРН І БЕЗ ПРАВ З РОКИ

За всі перераховані вище дії передбачено штраф від 17 до 32 тис. грн, і позбавлення права керувати транспортом на строк до 3 років, — каже Михайло Самуляк. У разі повторного порушення штраф складе

ІНФОРГРАФІКА ОЛЬГА РАДУЦЬКА

до 51 тис. грн з позбавленням права керувати ним від 2 до 3 років.

— Водій може бути затриманий не більш як на три години з обов'язковим доправленням особи до медзакладу для забезпечення проходження медосвідування, — пояснив адвокат.

Передбачена також спрощена процедура розслідування кримінальних проступків, зокрема за керування автомобілем у стані сп'яніння у формі дізнання. Тривалість досудового розслідування не може перевищувати місяця.

— Прокурори будуть брати участь у судових засіданнях щодо притягнення водіїв до відповідальності за керування автомобілем у стані сп'яніння, — каже Михайло Самуляк. — Уникнути водіям відповідальності стане складніше.

Передбачено і стисліші терміни призначення судового розгляду. Після направлення прокурором обвинувального акту до суду, останній впродовж 5 днів має розглянути справу.

— Однак не все так добре з новим законом, як би хотілося, — наголосив адвокат. — Однією з найбільших проблем є можливість розгляду судом кримінальних проступків без присутності людини, якщо обвинувачений не оспорює встановлених під час дізнання обставин і згоден з розглядом обвинувального акта за його відсутності. Такі норми законодавства можуть привести до порушення права на захист та зловживань з боку правоохоронних органів. Я переживаю за те, щоб покази про визнання вини не вибивалися силою на досудовому розслідуванні поліцією, бо фактично ми повернемося до суду «тройок НКВС», коли обвинувальні вироки були поставлені на конвеер.

Після відbutтя покарання особа притягнута до відповідальності за вчинення кримінального проступку, вважатиметься такою, що не має судимості, наголосив юрист.

Чи потрібна кримінальна відповідальність для водіїв напідпитку

Так, п'яний водій — злочинець. І він має сидіти в тюрмі

36,6%

Так, але треба враховувати, що бувають різні ситуації

7,8%

Ні. Ті, хто іздили — так і підітимуть

1,1%

Ні. Це лише провокуватиме корупцію і зростання суми хабара

10,54%

Ні. Бо в нас недосконала судова система

6,3%

Ваш варіант

1,1%

Всього голосів: 127

Коментарі експертів

Чи потрібна кримінальна відповідальність для п'яних водіїв?

■ Олександр БОГОМОЛ, начальник головного управління нацполіції в області:

— Так, на мою думку, врятує тільки кримінальна відповідальність. Та допоможе вберегти життя чималої кількості людей, які, на жаль, загинули чи покалічилися з вини п'яних водіїв. Ми, як знаємо, пробували вже різні методи впливу: і суттєве підвищення грошової покарання, і певний період запровадили відеофіксацію та листи щастя. Пробували так званий метод шоку: публікували фото і відео з місць аварії за участі водіїв напідпитку. Це все, на жаль, не допомагає. А відколи діятиме новий закон, людина знатиме: випив, сів за кермо — сяде в тюрму і реально відповідатиме за це. Може, хоч це зупинятиме?

■ Богдан ШЕВЧУК, начальник управління патрульної поліції в області:

— Моя думка — однозначно «Так!»+ Рішення ввести кримінальну відповідальність для водіїв, які керують транспортним засобом у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння, є необхідною та доцільною зміною для зменшення таких випадків та підвищення рівня правосвідомості громадян. Адже саме підвищення рівня суспільної небезпечності таких правопорушень та впровадження кримінальної відповідальності до «Злочинців за кермом» змусить водія 1000 разів подумати, перш ніж сісти за кермо напідпитку. Тож я цілком підтримую такі зміни.

ЩО КАЖУТЬ ВІЙСЬКОВІ, ЯКІ БУЛИ НА СХОДІ У КІЛЬКОХ РОТАЦІЯХ

Війна ■ Військові Тернопільського зонального відділу Військової служби правопорядку відправились у зону проведення ООС уже в 20-й раз. Журналіст «RIA плюс» поспілкувався з військовослужбовцями, які вже не вперше поїхали на схід України

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

24 військовослужбовця відправились у зону проведення ООС, де вони замінять своїх побратимів на три місяці. Серед військових є чимало тих, які йдуть на Схід вже кілька разів. Військовослужбовець Тернопільського зонального відділу військової служби правопорядку, старший сержант Денис Кравчук уже і не пригадає, скільки разів він бував у зоні АТО та ООС.

— Я в Збройних силах України — з 2009 року, — каже Денис. — Уже навіть не пам'ятаю, скільки ротацій в мене було, сам збився з рахунку. На Схід їздив 7-8 разів.

Денис Кравчук — інструктор з барсу. Це бойова армійська система. Він займається підготовкою військовослужбовців з фізичного та психологічного боку. Однак, каже, на жаль, матеріальної бази для вивчення різних дисциплін не вистачає.

— Ми вивчаємо роззброєння супротивника, медичну підготовку, — каже військовий. — Основне, що потрібен знати кожен солдат, — як

накладати джгут або турнікет. На жаль, дуже багато випадків було, коли людину довозили до медпункту вже мертвую через неправильно накладений джгут. Також потрібно знати, як накладати стерильні пов'язки, надавати першу медичну допомогу. Ще займаємося фізичною підготовкою солдатів. Кожен військовослужбовець повинен підтримувати своє тіло в хорошому стані. На жаль, спортзалів для цього немає. Хотілося би, щоб у кожному зональному відділі був тренажерний зал, де можна було б проводити заняття або відвідувати його у вільний час.

Велику увагу приділяють і психологічним навичкам. Денис Кравчук розповідає, що військовий повинен добре орієнтуватися та вміти приймати рішення у стресових ситуаціях, шукати неординарні рішення. Для того, щоб підготувати солдата морально, проводять спецнавчання.

«ВІСОТНА СМУГА ПЕРЕШКОД»: ЩО ЦЕ

— Щоб підготуватися психологочно до стресових ситуацій, ми

проходили «висотну смугу», — розповідає військовослужбовець. — На висоті 10 метрів встановлюють спеціальну рейку і по ній, без рук, потрібно пройти за певний час. У руках потрібно тримати зброю.

Денис Кравчук в зону проведення ООС разом з побратимами їде, щоб забезпечувати правопорядок. Саме цим займається зональний відділ військової служби правопорядку.

— У зоні проведення ООС наше завдання — забезпечення правопорядку та дисципліни серед військових, — пояснює Денис Кравчук. — Також ми запобігаємо злочинам та різним правопорушенням. Захищаємо права та інтереси військовослужбовців. Наше завдання — це не тільки захист військових, а і цивільного населення.

Під час служби були різні випадки, багато чого довелося побачити, каже Денис. Їхати на Схід знову — не страшно.

— Коли я їхав на Схід вперше, то, звичайно, було страшно, — розповідає військовий. — Тоді я ще не знат, як там, куди я йду, що там буде. У машині їдеш і думаєш, чи доїдеш взагалі. А зараз вже звик. Ідеш, ніби до себе додому. Батьки також звикли. На початках були скандали, не хотіли мене відпускати, а зараз вже мама з татом ставляться до цього спокійно. Дівчина моя також звикла. Це моє бажання, це мій обов'язок. Хто ж туди поїде? Ще з дитинства я мріяв стати військовим. Коли виповнилось 18 років, пішов до армії і так з 2009 року служу. Мені подобається це. Десять років пролетіло, навіть не помітив.

ВАДИМ ЄПУР

Денис Кравчук в АТО та ООС їхати не боїться. Вдома на нього чекає дівчина та батьки.

«ВІРЮ, ГОСПОДЬ ДОПОМОЖЕ НАМ»

Для старшого офіцера відділення організації охорони, патрульно-постової служби, розшуку та діяльності Служби правопорядку у гарнізоні майора Михайла Оберишина це вже третя ротація.

— Коли я їхав на Схід вперше, то було страшно, а зараз вже звик, — каже Михайло Оберишин. — Звичайно, трохи є хвилювання, але їдемо з піднесеним настроєм та посмішкою. Зараз завершуються свята і думаю, що Господь нам допоможе — все буде добре.

У зоні проведення ООС Михайло є заступником військового коменданта міста Попасна.

— Першочергове наше завдання — забезпечити правопорядок у прифронтових містах на території Попаснянського району, — розповідає військовий. — Також одна з основних наших завдань — реєстрація випадків, які стаються з військовослужбовцями ЗСУ.

Військові в зону проведення ООС відправилися з хорошим настроєм. Їх проводжали близькі та друзі, які чекають на їхнє повернення живими та здоровими. Родичі кажуть, що постійно підтримують контакт. Хоча хвилювання є, про погане ніхто думати не хоче, налаштовані тільки на позитив. Усі сподіваються, що три місяці ротації пролетять швидко і без неприємностей.

Дорослі очима дітей

«RIA плюс» продовжує рубрику «Дорослі очима дітей». Задля експерименту наша кореспондентка показала дітям фото тернополян

Лідія Борецька — начальник служби у справах дітей

Василь Цимбалістий — фотограф

Юлія Євстратова — офіцер-психолог

Назар Хамуляк — активіст

Костянтин
Врублевський
4 роки

— Це вихователька або вчителька. Зустрічає з усмішкою дітей, вчить їх, розказує щось цікаве.

— Думаю, це лікарка. Вона лікує дітей та дає їм уколи, але вона хороша лікарка, діти її не бояться.

Якщо хочете, щоб ваша дитина віком 4-6 років стала експертом рубрики «Дорослі очима дітей», пишіть на електронну адресу: matjana.dokhvat@gmail.com або телефонуйте: 097-783-53-39.

Олександр
Врублевський
8 років

— Цей дядько катається на мотоциклі, в нього дуже модна куртка і борода.

— Напевно, це продавець. Він продає телефони та комп'ютери, до нього всі приходять, коли хотіть щось купити.

— Ця тіотя — ведуча новин, розказує людям, що сталося протягом дня.

— Вона працює перукаркою, робить всім гарні стрижки і заплітає коси.

— Він — міліціонер, слідкує за порядком і захищає від хуліганів.

— Цей чоловік — співак, до нього на концерт приходить багато людей щоб послухати музику і потанцювати.

ЧИМ БАГАТІ КЕРІВНИКИ В ПОГОНАХ

Проект ■ «RIA плюс» започатковує цикл публікації «Чим багаті». Ми розкажемо про те, що за плечима у керівних різних структур та покажемо розмір їхніх зарплат, аби дізнатися, чи відповідає наявне заробленому

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Від них часто залежать людські долі. Вони очолюють одні з вагомих структур у нашій області. Правоохоронці — ті, хто покликані стояти на захисті інтересів, життя та гідності громадян. Скільки заробляють, де живуть, на чому їздять та скільки коштів на їхніх рахунках? Відповіді на ці питання — у публікації (див. графіку — прим. авт.).

Ми періодично будемо розповідати про статки багатьох знатних людей. Цього разу — мова про очільників обласної поліції, прокуратури та управління Служби безпеки України. Хто їхні керівники? Ми проаналізували останні декларації посадовців та перевірили їх у різних державних реєстрах. Усі представлені дані — офіційні, без домислив і чуток. Лише офіційні джерела та відповіді на журналістські запити.

ОДНА КВАРТИРА І АВТО — НА РОДИЧІВ

Начальник обласної поліції Олександр Богомол керує поліцією кілька років після Революції Гідності. Він хоч і при високих погонах, але, згідно із декларацією, без надмірних статків.

Керівникові Головного управління Національної поліції Тернопільщини Олександру Богомолу у 2018-му присвоїли звання генерала поліції третього рангу. Відповідний указ експрезидент України Петро Порошенко підписав 4 липня і під час урочистостей особисто вручив Олександру Богомолу генеральські погоны.

Живе керівник поліції Тернопільської області у квартирі, площа якої 66,5 кв. м. Власником, згідно із документами, є дружина.

Землі та іншого майна у Олександра Богомола не задекларовано, як і власного авто. У декларації вказане лише право користування на авто, власниками яких є родичі, Daewoo Sens 2006 року випуску та Volkswagen Passat 2012 року випуску. Є ще варіант службового транспорту.

За 2018 рік Олександр Богомол заробив майже пів мільйона гривень — 408768 грн зарплати та 2000 грн (виплати профспілки).

Натомість у головного поліцейського області задекларовані потікові кошти — 650 тис. грн.

З даних, які нам вдалося дістати з офіційних реєстрів, Олександр Богомол — не тільки головний поліцейський області, а

Але дещо нам вдалося дізнатися з відповіді на офіційний запит. Отже, у 2018-му році грошове забезпечення полковника Борейчука склало 418693,71 грн. Розмір його місячного забезпечення на посаді начальника Управління становить 40882 грн.

Дані щодо помешкань наразі нам невідомі. А от про авто таки з'ясували: полковнику Борейчуку на праві приватної власності належать транспортні засоби — не один, а два позашляховики Toyota Land Cruiser 2012 року випуску та Toyota Land Cruiser Prado 2007 року випуску. Приближну ринкову ціну таких машин ви можете легко знайти на AUTO.RIA.

За інформацією з вільних джерел, дізналися — військове звання «полковник» присвоєне у березні 2010 року. Одружений, має трох дітей.

ЧИА TOYOTA LAND CRUISER?

Нещодавно Тернопільщина отримала нове кадрове призначення.

Юрій Борейчук очолив управління СБУ в Тернопільській області. Указ президента з'явився 7 листопада.

Він давно працює у Службі безпеки. Інформація про це та фото службовця є у відкритих джерелах. Відповідно до офіційної біографії, розміщеної на сайті Дніпропетровського університету залізничного транспорту, який пишеться своїм випускником, Юрій Борейчук розпочав кар'єру в СБУ у 1994 році. Потім перевівся до центрального управління, а згодом навіть очолив управління, яке запобігало економічним злочинам у транспортній галузі.

У 2005 році його призначали перевіряти фінансово-господарську діяльність «Укрзалізниці». Станом на 2015 рік Юрій Борейчук працював у 3-му управлінні Головного управління контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки.

Журналісти «Схеми» у своїх програмах розповідали про юмірне авто пана Борейчука Toyota Land Cruiser, вартість моделі якої становить приблизно 70 тисяч доларів. Однак на відео, яке є у вільному доступі, пан Борейчук заперечував це.

Служба безпеки таки засекретила декларації про доходи та майно всього складу, включно з керівництвом. Хоча, відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції», електронні декларації повинні подавати голова СБУ та його заступники, начальники підрозділів Центрального управління СБУ та їхні заступники, начальники регіональних управлінь СБУ та їхні заступники, слідчі та керівники слідчих підрозділів СБУ.

Декларації пана Борейчука у відкритому доступі немає. Крім того, у державних реєстрах немає і жодних даних про цю персону.

БОГОМОЛ Олександр Миколайович

Місце роботи: ГУНП в Тернопільській області

Посада: керівник

Звання: генерал

дружина і 4 дітей, 1 пасинок

квартира - 66,5 кв. м.

408768 грн

Daewoo Sens, 2006 року випуску та Volkswagen Passat 2012 року випуску. Записані на родичів

650000 грн.

ІНФОРМАЦІЯ ОЛГА ГАГУЛЬКА

БОРЕЙЧУК Юрій Іванович

Місце роботи: Управління Служби безпеки України в Тернопільській області

Посада: керівник

Звання: полковник

дружина, троє дітей

?

418693,71 грн

Toyota Land Cruiser, 2012 року випуску та Toyota Land Cruiser Prado, 2007 року випуску

?

БОЙКО Петро Григорович

Місце роботи: Прокуратура Тернопільської області

Посада: керівник

дружина, дитина

недобудований

будинок, 149 кв. м., службова квартира (користування)

452834 грн

SKODA Octavia A5, 2008 року випуску та ЗАЗ Сенс, 2015 року випуску

Записані на родичів.

2400 доларів.

Фото зазначеніх марок авто взяте з інтернету, коли машини не відповідає реальному.

ПРИМІТКА

«ЗАРПЛАТУ ВЧИТЕЛЯМ ЗАТРИМУЮТЬ, ЗА СКАРГИ – ТИСНУТЬ»

Зарплати ■ Учителі Нападівської школи Лановецького району скаржаться на несвоєчасну виплату зарплати. Після того, як кілька вчителів поскаржилися про це на «гарячу лінію» урядового порталу, із відділу освіти ОТГ прийшов наказ провести службову перевірку, чому вчителі телефонували в робочий час. Яка доля педагогів та чому зарплату не виплачують вчасно, з'ясував журналіст «RIA плюс»

ВАДІМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV@GMAIL.COM

Про те, що вчителям періодично затримують зарплату, розповіла вчителька англійської мови Нападівської філії Борсуківського закладу загальної середньої освіти I–III ступенів. На це скаржиться чимало вчителів. Однак, як запевняє жінка, ніхто не реагує на численні скарги.

ЗВЕРТАЛИСЯ ДО «УРЯДОВОГО ПОРТАЛУ»

У грудні терпець кількох учителів увірвався і вони зателефонували на урядову «гарячу лінію».

— Від початку утворення нашої громади кошти для виплати зарплат вчителям постійно затримують, — розповідає вчителька англійської мови, голова профспілкової організації школи Ірина Бородавчук. — Ми неодноразово зверталися на урядову «гарячу лінію» до обласного відділу освіти. Ми вже були доведені до відчая. Коли ми телефонували, було 16 грудня, а ми ще ні копійки не отримали за листопад. Усім вже виплатили зарплати, а нашим працівникам — ні. То помилку в бухгалтерії зробили, то ще якісь проблеми.

Як кажуть вчителі, зарплату затримують, за скарги — тиснуть.

Телефонували на лінію «Урядового порталу» одразу кілька вчителів. Після скарги до директора Борсуківського ЗЗСО I–III ступенів, у підпорядкуванні якого є Нападівська школа, з відділу освіти ОТГ прийшов наказ про проведення службової перевірки, чому вчителька зателефонувала під час проведення уроку. Дзвінок зафіксували о 9:26, а урок мав початися о 9:25. У наказі про проведення службової перевірки йшлося і про те, що на «гарячу лінію» зателефонувала і вчителька математики о 12:24.

— Писати пояснювальну записку відмовилася, оскільки не вважаю, що хвилина уроку є чимось критичним, — каже Ірина Боро-

давчук. — До того ж тоді урок ще не розпочався. Дзвінка не було. Наш шкільний годинник трохи відстає. Телефонувала раніше, до початку уроку, але довелося чекати на лінії звільнення оператора. Із цього роздули катастрофу, а що вчителі сидять без зарплати — до уваги не беруть.

Про цю проблему вчителька написала на своїй сторінці у соцмережі. У коментарях люди обурилися, що вчителям, які хотіли

Із цього роздули катастрофу, а що вчителі сидять без зарплати — до уваги не беруть, — каже Ірина Бородавчук.

захистити свої права, проводять службову перевірку.

Обурюються вчителі не тільки несвоєчасною виплатою зарплати, а і низькою надбавкою за престижність — всього 5%. Як розповідає Ірина Бородавчук, вона мала б бути 20%, однак виплачують мінімум.

Директорка Нападівської школи пояснює, що догани чи будь-яких інших дій стосовно вчителів, які скаржились на «Урядовому порталі», не буде. У ситуації розібралися.

— Справа в тому, що наша вчителька математики здійснювала дзвінок на урядову лінію 16 грудня під час перерви і в цьому немає ніякої проблеми, — каже директорка Нападівської школи Ольга Тимчук. — Учитель іноземної мови також телефонувала на перерви, але розмова зачепила хвилину уроку. Поки йшло з'єднання, поки вдалося зв'язатися з оператором, то це забрало трохи часу. Але наш шкільний годинник трохи відстає, і урок тоді ще не почався. Я пояснила цю ситуацію в акті про службову перевірку. Нічого страшного в цьому не бачу.

Про те, що ніяких пересліду-

Вчителі Нападівської школи кажуть, що під кінець року зарплату затримують регулярно. Скарги не допомагають

вань та утисків на вчителів за дзвінок не було і не буде, каже голова опорної Борсуківської школи, у підпорядкуванні якої Нападівська школа.

— Учителі телефонували на «гарячу лінію» через затримку зарплати, — каже директор Борсуківської школи Олег Тимошенко. — Мені прислали лист з відділу освіти, щоб ми провели перевірку. Ми з'ясували всі обставини. Інформація приходить на область, а далі розсилається на навчальні заклади. Ніяких доказів та проблем у вчителів через дзвінок на урядову лінію не буде. Не думаю, що лише у нас є така проблема з виплатами. Грошей на зарплати не вистачає, тому, на жаль, таке стається.

ГРОШЕЙ ВЧИТЕЛЯМ НЕ ВИСТАЧАЄ

Як пояснює Ольга Тимчук, затримки з виплатами зарплати пов'язана з нестачею коштів.

Щоб не було затримок, потрібна реорганізація: деякі школи закрити і звільнити частину вчителів, чого робити не хочу

Частину заробітної плати покриває державна субвенція (грошова допомога місцевим бюджетам з державного). Однак цієї суми не достатньо.

— Нам з державної субвенції виділили лише 300 тис. гривень

на зарплати вчителям, — пояснює Ольга Тимчук. — Цієї суми не вистачало. Орієнтовно потрібно було ще майже 500 тис. грн. Ці кошти виділили з місцевого бюджету на сесії сільської ради. Заробітну плату за грудень повністю виплатили. Нас до цього поставили до відома, що коштів, які виділяють з державного бюджету, не вистачає. Через це і стаються затримки з виплатами.

Про проблему з фінансами кажуть і у відділі освіти, охорони здоров'я, культури, туризму, молоді та спорту Борсуківської сільради. Як пояснює начальниця відділу Олена Солонина, проблему навряд чи вирішать у цьому році.

— У нашій громаді навчається 402 дитини, на кожну із яких виділяють державну субвенцію, — каже Олена Солонина. — Приблизно півтора мільйона гривень на зарплати нам не вистачає. У бюджет 2020 року ми одразу заклали 300 тис. грн для зарплат вчителям. Коли вчителі зверталися про затримку зарплати 16 грудня, у той же день зарплата прийшла на рахунки.

Як пояснюють у відділі освіти, щоб не було затримок зарплат, потрібно провести реорганізацію. Це означає, що деякі школи дозведеться закрити і звільнити частину вчителів, чого робити не хочу.

— Особисто мені цього робити не хочеться, — каже Олена Солонина. — Я теж працювала директором, мені школа і вчителів, і приміщення, тому ми не можемо закрити невеликі школи.

ОБЛАСТЬ КОНТРОЛЮВАТИ НЕ МОЖЕ

В управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації пояснюють, що навчальні заклади, які є у підпорядкуванні об'єднаних територіальних громад, частково фінансуються з державного бюджету, а решту виділяють з місцевих бюджетів.

— Область не може фінансувати освітні заклади, але в кінці 2019 року залишки освітньої субвенції, а це приблизно 4 млн. гривень, розподілили між тими громадами, де була найбільш критична ситуація, — розповідає начальниця управління освіти і науки в області Ольга Хома. — Вплинути на справи громад обласний відділ освіти не може. Якщо раніше багато функцій контролю були на обласних державних адміністраціях, то після реформи децентралізації такі повноваження з обласних адміністрацій зняли та передали ОТГ. Навіть освітня субвенція раніше йшла через обласні адміністрації, а зараз — напряму в громади. Ми навіть не бачимо, скільки коштів отримують заклади.

Ольга Хома пояснює, що тепер громади мають самі вирішувати проблеми з виплатою зарплат вчителям, бо область цього контролювати і впливати на це не може. Перед обласною державною адміністрацією освітні заклади можуть звітувати.

Начальниця управління освіти області Ольга Хома запевнила, що всі вчителі області отримали зарплати за грудень 2019.

ДЕ ТА ЯК МОЖНА ЗАПЛАТИТИ ЗА КОМУНАЛКУ БЕЗ ЧЕРГИ

Гроші ■ Платіть за комуналку і не псуите свої нерви! Існують зручні сервіси, з допомогою яких можна легко розібратися з рахунками за комуналку, не виходячи із дому. Багато людей і досі стоять у довжелезних чергах та сплачують велику комісію в банках та на пошті щомісяця. Як без цього обійтися, перевіряв журналіст «RIA ПЛЮС».

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Чимало молодих людей уже забули про черги в банках або навіть не застали їх. Велика частина користувачів комунальних послуг сплачує все онлайн. Існує кілька ресурсів для цього. Переважно це банківські системи. Вони надійні та зручні.

— Я ще студент і нещодавно почав орендувати квартиру, — розповідає студент ТНТУ Дмитро. — За комуналку доводиться платити мені, а не господарці, бо вона часу не має, а стояти у черзі в банку не хоче. Спершу для мене це був стрес, бо я не знат, що це і як, але швидко розібрався. Не розумію, чому люди продовжують ходити у відділення, щоб подати показники чи заплатити за послуги. Серед моїх знайомих є чимало таких, що стоять у чергах, а не платять онлайн, хоча так швидше, і комісія менша.

ОЩАДБАНК

Якщо ви користуєтесь послугами «Ощадбанку», не обов'язково йти у найближче відділення. Достатньо уйти в онлайн-кабінет та зайти розділ «Комунальні послуги». Ви обираєте регіон, авторизуєтесь у системі і починаєте проводити оплату потрібних послуг. Одна з переваг користування онлайн-банкінгом — можливість виставити регулярний платіж, тоді вам не доведеться кожного місяця самостійно проводити платежі, хоча це займає всього кілька хвилин. Якщо у вас з'являється заборгованість — система зможе автоматично оплатити її коштами, які знаходяться на вибраній карті. Проводити платежі можна без комісії, на відміну від оплати рахунків на касі у відділенні банку.

ПРИВАТ 24

Найбільш популярний банк та-жож надає можливість оплатити комуналку з дому за допомогою онлайн-кабінету. Для цього вам потрібно лише мати свій обліковий запис. Якщо ви користувач «ПриватБанку», але ще не маєте особистого кабінету в «Приват24», його можна створити за кілька хвилин. У «Приват24»

можна заплатити не тільки за газ, воду чи електрику, а і за телефон, інтернет, телебачення та багато інших послуг. Для сплати комунальних послуг потрібно увійти в спеціальний розділ. Проблем зі сплатою послуг виникнути не повинно, оскільки інтерфейс інтуїтивно зрозумілий. Пошукові реквізити можна знайти за рахунком, адресою чи особовим рахунком. Ви можете налаштувати регулярну сплату заборгованості. Комісія за здійснення платежів онлайн від 1 до 3 гривень.

За деякі послуги комісія складає 0%. Якщо сплачувати у відділенні

Якщо сплачувати за послуги через термінал, то комісія буде нижча, ніж в банківській касі, однак вища, ніж на онлайн-ресурсах

ленні банку, то вам доведеться не тільки вистояти чергу, оскільки вона загальна для всіх на касі, та ще й сплатити значну комісію. Вона залежатиме від суми сплати та типу вашого договору.

МОНОБАНК

Як радять багато тернополян, щоб оплатити комунальні послуги без відсотків, можна використати додаток від Monobank. «Монобанк» — це дешо середнє між звичайними банками та електронними гаманцями. Зплатити за послуги просто. Функціонал мобільного додатку Монобанку практично не відрізняється від конкурентів. Щоб знайти потрібне підприємство, необхідно у відповідному полі ввести його код. Після чого з'являться його найменування, ну а далі потрібно заповнити стандартні поля: ПІБ платника, особовий рахунок, вказати суму або ж залишити ту, яку підтягнуло з бази, написати призначення платежу або ж залишити стандартний шаблон.

Якщо ви маєте карту будь-якого банку, однак не знаєте чи не хочете проводити операцію че-

Що заплатити за комуналку на пошті чи в банку, доведеться відстоюти у черзі та заплатити комісію.

Відділення *	Приват24 **	Термінал самообслуговування/Банкомат	Безкоштовний телефон 3700
Стандартний тариф Бездоговірний (немак договіру з отримувачем)			
до 500 грн - 20 грн від 500 грн - 1% (мін 25 грн таx 1000 грн)	3 грн	до 500 грн - 5 грн від 500 - 1% таx 7 грн таx 1000 грн	до 500 грн - 40 грн від 500 грн - 1% (мін 25 грн, таx 1000 грн) + 20 грн
Стандартний тариф Договірний (з договіром з отримувачем)***			
до 500 грн - 10 грн від 500 до 1000 - 15 грн від 1000 - 1% (мін 15 грн таx 200 грн)	1 грн	до 500 грн - 3 грн від 500 до 1000 грн - 5 грн від 1000 - 0,5% таx 10 грн таx 50 грн	до 500 грн - 30 грн від 500 до 1000 грн - 35 грн від 1000 - 1% (мін 15, таx 200 грн) + 20 грн

Комісія за оплату комунальних послуг у «ПриватБанку» залежить від способу оплати.

рез онлайн-банк — можна скористатися іншими платіжними ресурсами.

IPAY.UA

Ресурс IPAY.UA дозволяє обрати регіон. Тоді вам буде показані всі комунальні підприємства, за послуги яких ви можете оплатити вашою карткою. Для Тернополя — це КП «Тернопільміськтеплокомуненерго», КП «Тернопільводоканал», ДП «ГАЗПОСТАЧ» ПАТ «Тернопільміськгаз», Тернопільський РЦ, ТОВ «Тернопільелектропостач» та деякі інші. Перевага цього ресурсу в простоті — не потрібно ніде реєструватися, створювати електронний кабінет тощо. Однак комісія за послуги вища, ніж в онлайн-банках. Обравши регіон, ви заходите на потрібне підприємство і далі вводите номер вашого рахунку, суму, яку хочете оплатити, а далі — реквізити вашої картки.

Якщо зареєструватися на цьому сервісі — то ви зможете зберігати шаблони платежів та проводити їх регулярно.

EASYPAY

Ще одна зручна онлайн-платформа для оплати комуналки — EasyPay. Вам потрібно обрати ваш регіон і ви побачите перелік підприємств, за послуги яких ви можете сплатити. Процедура майже така ж, як і в попередньому сервісі. Ви обираєте підприємство, вводите свої дані, номер рахунку, адресу, рік та місяць, заборгованість, яку хочете оплатити і суму, що варто перерахувати. Далі вводите свої банківські реквізити і підтверджуєте платіж. Це займає всього кілька хвилин.

ЯК ОПЛАТИТИ НЕ ОНЛАЙН

Щоб заплатити за комуналку, ви можете піти у найближче відділення «ПриватБанку» чи «ОщадБанку». Однак варто зважати, що часто доведеться чекати у черзі. Також потрібно взяти з собою всі необхідні платіжки. Комісія за сплату послуг залежатиме від того, скільки ви платите, який у вас договір, що це за підприємство. У середньому це 10-25

гривень за один платіж. Якщо сума велика, то стягається вже не фіксована сума, а 1-1,5% від неї.

Оплатити можна і через платіжні термінали. Це можуть бути термінали банків або ж інші платіжні термінали. Комісія вказується ще до внесення суми у термінал. Вона нижча, ніж в банківській касі, однак вища, ніж в онлайн-ресурсах.

Оплатити комунальні послуги можна і у відділенні «Укрпошти». Саме там частіше за все оплачують за комуналку пенсіонери, тому чергу доведеться вистояти довго. У деяких відділеннях «Укрпошти», переважно центральних, є окрема черга для того, щоб відправити чи отримувати пошту та окрема — для сплати комунальних послуг. Однак більшість відділень мають загальні черги для всіх. Мінімальна комісія за сплату одного рахунку у відділенні пошти складає 3 гривни. Рахунки на сплату платежів треба подавати до поштового відділення з усіма заповненими реквізитами.

ТОНКА КРИГА ТЕРНОПІЛЬСЬКИМ РИБАЛКАМ – НЕ ЗАВАДА

Важливо ■ Зараз товщина льоду на тернопільському ставі 2-3 см. А можна виходити на лід від 5-7 і більше. Рибалки ж ризикують власним життям. Через відлигу крига буде щораз тоншою. Поради, як поводитись, аби зимова риболовля була безпечною і на що існує категорична заборона, дізnavалася журналістка «RIA плюс».

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Товщина криги зараз категорично не дозволяє виходити на лід, розповідають у рятувально-водолазній службі Тернопільської області. Але, незважаючи на тонку кригу на ставі та холодний вітер, рибалки беруть усе необхідне і йдуть по-людам.

Ще 12 січня при температурі близько 4 градусів тепла на ставі рибалили. Тернополянка Діана розповідає, що рибалки сиділи майже посередині водойми, а один навіть наважився навпротець йти через став.

Щоправда, уже цього тижня на кригу ніхто із рибалок не наважився вийти.

— Звичайно, трішки страшно, але я обожнюю зимову риболовлю, — розповідає рибалка Олег. — Я вже на пенсії, і влітку, і взимку люблю цю справу. Лише дружина й діти дуже хвилюються, як я йду взимку ловити рибу.

Чоловік розповідає, що основна принада зимової риболовлі — по льоду можна дістатися до будь-якого місця на водоймі. Коли журналісти запитали в рибалки, чи не страшно йому ходити по такій тонкій кризі, він відповів, що за роки вже навчився відчувати кригу но-

гами. До того ж рибалка запевняє, що про її товщину можна судити за кольором.

— Для того, щоб на ліоду перебувало поруч двоє людей, товщина криги повинна бути мінімум 15 сантиметрів, а для скручення людей — понад 25 сантиметрів, — каже начальник рятувально-водолазної служби Тернопільської області Василь Козак. — Зараз товщина лише 2-3 сантиметри.

Товщина криги можна визначити візуально, додають рятувальники.

— Сіра крига є небезпечною, — розповідає пан Козак. — Особливо підступна сіра крига, коли випадають сніги, утворюється снігова каша, яка потім замерзає. У результаті зверху — крига, а знизу залишається просто снігова каша. Найнадійніша крига темно-синього кольору, зазначають рятувальники. — Але варто зауважити, що на середині нашого ставу є ями, глибиною понад п'ять метрів, — каже пан Козак.

— I, відповідно, там крига ще недостатньої товщини, щоб виходити на середину ставу, а тим паче пробивати ополонки.

Рибалка Сергій займається зимовою риболовлею лише кілька років, але, на жаль, йому вже доводилося провалюватися під лід.

НАТАЛІЯ КОРПАН

Два нещасних випадки на ліоду трапилися в області від початку року, тому рятувальники закликають в жодному разі не виходити на лід

— Мав гіркий досвід, але мені самотужки вдалося вибратись, — каже чоловік. — Я взагалі стараюся після цього випадку бути дуже обережним і прислухатися до рекомендацій рятувальників.

Нагадаємо, 10 січня 27-річний тернополянин вирішив вийти на озеро, щоб перевірити товщину ліоду та провалився у крижану воду. На щастя, неподалік проходили громадяни, які не залишилися останою та кинулися йому на допомогу. Дівчина викликала поліцію, а хлопець дістав потопельника з води, повідомляє патрульна поліція Тернопільської області.

— З початку року вже трапилося два нещасних випадки на ліоду, — каже Василь Козак. — Один — на річці Збруч в селі Боришківці, на щастя, чоловіка вдалося врятувати. А інший — у Тернополі. Тому ми звертаємося вкотре до жителів Тернопільщини — не виходьте на лід зараз у жодному разі.

Як поводитися на кризі

Аби запобігти лиху, Управління ДСНС України в Тернопільській області нагадує правила поведінки на ліоду:

Рибалкам слід пам'ятати:

— не можна пробивати поряд багато ополонок;

— не можна збиратись поряд величими групами;

— не можна пробивати лунки на переправах;

— не можна ловити рибу біля промійн;

— потрібно завжди мати при собі шнурок довжиною 12-15 м.

У разі, якщо ви провалилися:

— не піддавайтесь паніці;

— намагайтесь утриматися на плаву, уникнути занурення з головою;

— намагайтесь вилізти на лід, наповзаючи на його край грудьми і почергово витягуючи на поверхню ноги;

— намагайтесь якомога ефективніше використати своє тіло, збільшуючи ним опорну площину;

— вибралившись на лід, перекотіться і відповзайте у той бік, звідки ви прийшли, де міць ліоду вже відома.

Якщо під лід провалилася людина:

— крикніть, що Ви йдете на допомогу;

— наблизайтесь до ополонки поповзом, широко розкинувши руки;

— підкладіть під себе лижі, дошку, фанеру;

— не підповзаючи до самого краю ополонки, подайте потерпілому палицю, лижу, шарф, шнурок, санки чи щось подібне і витягніть його на лід;

— витягши потерпілого на лід, разом з ним поповзом повертайтесь назад.

Гарячі ціни тижня

(з 15.01.2020 по 21.01.2020)

↓ ВИГОТОВЛЕННЯ

• КАМІНИ, ТОПКИ

Мармур, камінь (лісковик)

• сауни

• хамами

• соляні

кімнати

від 7000⁰⁰ грн

www.kamin-top.com.ua
ПП «Вершинна комфорту»

вул. Крушельницької, 57
(блік світлофора)
тел.: (096) 448-84-86,
(096) 227-73-37, (097) 960-13-66

Професійно
чистка
димоходу

Все для дому

ВІКНАР'OFF

МАЙСТЕР ВІНОВНОЇ СТРІВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

1300

1400
5-х камерний профіль

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. Князя Острозького, 70,
тел.: (0352) 42-00-52, (097) 909-49-46, (097) 909-49-43
www.viknaroff.te.ua

1892 грн LWS 3 NEW

2116 грн MegaLine 500

РЕКЛАМА

САНКИ, ЛЕДЯНКИ ЧИ СНОУТЮБИ: ЩО МОЖНА КУПИТИ В ТЕРНОПОЛІ

Споживач ■ Перший місяць зими видався не дуже сніжним, однак, як тільки настає справжня зима або з'являється ожеледиця, тернополяни з дітьми дістають з комор санчата. Журналіст «RIA плюс» дізнався, скільки коштує атрибутика для зимових забав та що безпечніше для дітей

ВАДИМ ЄПУР 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Зазвичай із засніжених гірок спускаються на санчатах. Їх є велика різновидність. Однак, окрім санчат, існує ще купа інших незвичайних пристосувань, які можна придбати у магазинах, на ринку чи замовити в інтернеті.

ЯКІ БУВАЮТЬ САНЧАТА

У магазинах спортивних товарів можна знайти чимало різних санчат. Вони відрізняються кількома особливостями конструкції. Можна знайти звичайні санки для спуску з гірок та для прогулянок з маленькими дітьми. Останні мають високу ручку позаду. З такими зручно прогулюватися з дітьми як із візочком, однак з гірки на них не спустишся.

Продавець-консультант в одному з магазинів велотоварів розповідає, що не важливо, що саме ви купуєте, головне — правильно користуватися.

Кататися із засніжених гірок діти мають тільки під наглядом дорослих. Не залишайте малечу саму під час зимових розваг

— Багато дітей катаються на санчатах, тарілках та інших засобах неправильно, — каже продавець-продавець консультант Олексій. — Часто на санках «летять» з крутих гірок або на тарілці катаються нерівною поверхнею. Через це такі іграшки і ламаються. Але це пів біди, бо можна і покалічитися. Тому батьки мають добре стежити за дітьми і самим мати голову на плечах. Тут ще є проблема безвідповідальних батьків. Є такі, що прив'язують санчата до автомобіля і так дітей «розважають».

Як радить продавець, якщо ви купуєте санчата для маленької дитини, щоб катати рівниною, — краще взяти санки зі спеціальними бортами. Якщо ж санки для спуску з гірок — безпечніше буде без бортів, щоб ненароком на них не впасти під час невдалого спуску.

Санчата можна придбати і на

ринку. Ціни не надто відрізняються. У середньому вони коштують 500-600 гривень. Є і дорожчі — до 1500 гривень. Такі мають міцнішу конструкцію та гарний зовнішній вигляд.

ЧИ БЕЗПЕЧНА ПЛАСТИКОВА АТРИБУТИКА

Окрім санчат, можна придбати і більш дешеві та незвичні іграшки для катання з гірок. Вони виготовлені з пластику. Це переважно спеціальні тарілки та ледянки. Ледянки нагадують звичайні лопати для чищення снігу, в які сідають діти. Вони мають невелику ручку. Тарілки також мають спеціальні ручки. З ними зазвичай спускаються із засніжених гірок, оскільки пластик добре ковзає.

Продавці розповідають, що такі іграшки можуть довго проприматися, незважаючи на те, що вони пластикові. Однак варто кататися на них з гірок без нерівностей. Також вага дитини не повинна перевищувати допустиму. Зазвичай тарілка або ледянка витримує вагу до 50-80 кілограм. Про це можна дізнатися на етикетці. Однак якщо така іграшка тріснула, то не варто її використовувати, оскільки пластиком можна поранитися під час спуску.

Ледянки та тарілки коштують від 50 гривень. Найдорожчі — 250 гривень. Ще є пластикові дитячі лижі по 50-100 гривень. Однак краще не купувати найдешевші тарілки та ледянки від незрозумілих виробників, адже від цього залежить безпека дітей. Кататися із засніжених гірок діти мають тільки під наглядом дорослих. Не залишайте малечу саму під час зимових розваг.

ЩО ТАКЕ ТЮБІНГ АБО «СНІЖНИЙ ПОНЧИК»

Ще одна цікава забава — тюбінг. Це спуск з гірок на надувному «пончику». На жаль, знайти такий на ринку чи в магазинах Тернополя не вдалося. Однак такі можна замовити в інтернет-магазинах. Ціни на них різні. Все залежить від розміру та матеріалу. Дешевші коштують як саночки — 500-600 грн. Найдорожчі коштують до 5000 грн. Середня ціна на них — 1500 грн.

Оскільки тюби надувні, з ними

ВАДИМ ЄПУР

Спускатися з гірки на сноутюбі можуть діти разом з батьками. Це безпечніше, ніж спуск на звичайних санчатах

Деякі санчата для маленьких діток мають спеціальну м'яку підкладку. Такі коштують 800-1300 гривень

У магазинах можна знайти ледянки, «тарілки» та пластикові снігоходи різної форми та розміру. Ціни на них від 50 до 300 гривень

Шини на спуск на сноутюбі у «Зимовому містечку»		
	1 спуск	5 спусків
Понеділок		
Вівторок	40 грн	100 грн
Середа		
Четвер		
П'ятниця		
Субота	50 грн	150 грн
Неділя		
Вихідні		200 грн

Шини на спуск на сноутюбі в Savich-Park		
ПОСЛУГА	Ціни до 20 січня та у вихідні	Ціни у будні дні з 20 січня
Один спуск на сноутюбі	50 грн	30 грн
Оренда сноутюба на 1 годину	200 грн	150 грн
Оренда сноутюба на 2 години	250 грн	200 грн

безпечніше спускатися з гірок, ніж на саночках. На сноутюбі важче перевернутися. Однак таким «бубліком» важче управляти, тим паче дітям. З тюбу можна швидко спустити повітря. Він не займатиме багато місця, та й вага його зазвичай 2-4 кілограмами.

Праобразом такого пристосуван-

ня є звичайні автомобільні шини. Однак вони не є безпечними. Шина може швидко протертися та луснути прямо під час спуску. Тюбі від протирають має спеціальну підкладку з ПВХ.

Якщо придбати сноутюб для вас дорого або просто немає місця, де можна на ньому кататися — у Тер-

нополі його можна орендувати. Є два місця, де можна покататися на такому атракціоні. Savich-Park — гірськолижний комплекс, розташований на вулиці Тарнавського, 22, біля церкви Святого Духа УГКЦ.

— Поки що у нас можна покататися тільки на сноутюбах, але ми ще готуємо трасу для катання на лижах та сноубордах, — розповідає директор Savich-Park Віталій Кирилов. — На одному сноутюбі може спускатися одна людина або дорослий з дитиною. Перед тим, як орендувати сноутюб, ми проводимо інструктаж безпеки, як правильно кататися, щоб не травмуватися. Вікового обмеження немає. Але маленькі діти мають спускатися разом з татом чи мамою. Я, наприклад, катаюсь із сином. Йому три з половиною роки.

Ціни на прокат сноутюбів до 20 січня однакові як у будні, так і у вихідні. Із 20 січня ціни падають. Тоді у будні кататися дешевше. Можна спуститися як один раз, так і орендувати сноутюб погодинно.

На сноутюбах можна покататися і на території «Зимового містечка» на Театральному майдані. Спеціальна гірка для спуску на сноутюбах розташована між пам'ятником Олександру Пушкіну та фонтаном «Кульбаба». Тут можна придбати квиток на один або кілька спусків.

Як розповів директор КП «Туристично-інформаційного центру Тернополя» Тарас Ковальчук, конструкція безпечнона. Там облаштували спеціальні захисні борти, щоб люди не могли вилетіти з гірки під час спуску. Вартість спуску залежить від їхньої кількості та дня, у який ви прийшли покататися. З понеділка по четвер це дешевше. У п'ятницю, суботу, неділю та у вихідні дні вартість спуску дорожча.

ХОЛОДНА ВОДА — ЛІКИ ВІД СТРЕСУ І ДЕПРЕСІЇ

На часі ■ Тернопільські моржі кажуть, що і вони теж часом хворіють, але завдяки моржуванню застуди минають швидше і легше. А хтось так і взагалі хоче лікувати нежить, лізучи в ополонку

ДІАНА ОЛІЙНИК, 0-67-346-52-39,
DIANA.OLIINYK@GMAIL.COM

Холодна вода — це найкращі ліки від стресу, депресії і засіб для гартування характеру, переконані тернопільські моржі. Вони плавають у Ставі цілий рік. А найбільший кайф отримують саме від зимової води. Її температура +4° С.

ПОЧИНАЛА З ОБЛИВАННЯ

Викладач хімії Ольга Спільніченко уже 13 років займається моржуванням.

— Я отримую від купання взимку задоволення, воно знімає негативну енергетику, бо в міському середовищі в людей є дуже багато життєвих контактів, емоційне перенасичення, перенасичення інформацією, негатив від новин, і усе це знімає вода, — переконана пані Ольга. — Вода лікує, допомагає, знімає, дає. Це загартовує і тримає характер.

А почала загартовуватися жінка з обливанням холодною водою на вулиці. Цій традиції уже 25 років.

— Потреба рухатися і мати дотик до природи — це було завжди, з дитинства, але до народження дітей я не загартовувалася, — розповідає тернополянка. — А потім був такий

момент, коли не вистачало життєвої енергії, не вистачало ресурсів для зняття стресу, і я почала обливатися холодною водою. Було це влітку, була гарна погода, яскрава природа.

Пізніше вона почала купатися в озері. Навесні починала з травня, а восени купалася до Покрови, але взимку не плавала.

— Купатися взимку стимулювало побоювання, що коли це робити несистематично, то можна захворіти, а я не могла купатися щодня чи щотижня, — каже пані Ольга.

Але коли до ополонки на Ставі поблизу спортбази «Динамо» почав ходити її чоловік, то вона випробувала на собі, що навіть коли два-три тижні поспіль не склапатися в ополонці, це ніяк не позначається на самопочутті. Але обливатися щодня жінка не переставала, тож загартування не припиняла. Каже, що не важливо, як часто ти купаєшся. Головне — налаштуватися, що ти хочеш цього.

Декого зупиняє купатися в Ставі інформація про забруднення води, яка періодично з'являється в ЗМІ. На це жінка жартома відповідає: «Товариство переконане, що до них «нічого не може причепитися, бо вони не за тим туди лізуть».

Ольга Спільніченко розповідає, що перед купанням не робить вправ і не бігає, щоб не спінти. А от її чоловік перед купанням бігає і робить вправи на майданчику.

— Головне для моржування — вибрати позитивний момент для себе, коли можеш за це взятися, — радить тернополянка, — а також мати правильний одяг. А скільки секунд бути у воді — індивідуально. Я люблю у воді порухатися, пострибати і кілька гребків руками зробити, а не просто зайти і вийти з води. А одяг має бути таким, щоб було легко його одягнути. Той, що тягнеться чи прилипає, не підходить.

ЗАХИЩАЄ ІМУНІТЕТ І ФОРМУЄ ХАРАКТЕР

Всупереч поширеному переконанню, що моржі не хворіють, пані Ольга каже, що це не так. Але застуда мінає легше, а при нежитю, моржі не користуються ліками.

Аби захищати імунітет і формувати характер, тернополянин пан Олександр понад 20 років займається моржуванням, а останні кілька років ходить в клуб зимового плавання «Нептун» з дітьми. Моржами є троє його синів: Маркіян, Наум і наймолодший Орест.

— Діти моржують з першого класу, ходять в клуб раз на тиждень, — розповідає чоловік. — Головне — бажання. А воно є не завжди, бо їм холодно. Поки що більше бажання є в мене, але вони поки слухають тата, бо ж хотути мати ігри мобільні і т. п. (віджартовується пан Олександр — прим. авт.). А ви думаете мені завжди хочеться. Проблема — зайти в воду, а задоволення є потім.

Тернополянки Людмила Острівська (64 р.) і Ольга Спільніченко (60 р.) моржують понад 10 років. Жінки часто купаються в ополонці на Ставі біля колишнього клубу «Динамо»

ВОДА ЗАБИРАЄ НЕГАТИВ

Тернопільська журналістка Людмила Острівська займається зимовим плаванням 12 років.

— Вода забирає негатив. Поки цього сам не робиш, це сприймається як теорія, а коли почати моржувати, то відчуєте це на рівні дотику, — каже пані Острівська. — Вода завжди заряджена позитивно, і не лише у свято. Водичка знімає втому, стрес, заряджає енергією.

Не треба чекати Водохреща, коли відчуваєш необхідність — лізеш у воду будь-коли, продовжує жінка.

— Я цілий рік купаюся в нашому Ставі в будь-яку пору року. Немає різниці, чи це свято Водохреща, та-кож неважливо, яка це водойма, — продовжує співрозмовниця. — Торік на Водохреща я купалася в Індійському океані, позаторік — у Тихому. Був рік, що це було Іонічне море — вода не має значення. Вода вся пов'язана. Цього року буду ку-

патися в карпатських водоспадах. Для цього підходить будь-яка річка, завалишки вище коліна.

Людмила Острівська порівнює моржування з ранковою гімнастикою чи масажем імунної системи.

— Коли починаєш моржувати, перестаєш хворіти, — каже тернополянка. — Ми не хворіємо, а коли хворіємо, то лікуємося в ополонці. Нежить чи вірусне мінає швидко. Якщо кажуть, що моржі роблять це, щоб довше жити. Не слухайте. Ми «мордуюмо» себе не для того, щоб довше жити, а для того, щоб іншим було менше клопотів біля нас.

Найкращі відчуття від зимового купання, коли вода має температуру +2+4 градуси.

— Зимове плавання ні в якому разі не можна порівняти з холодним душем. Коли ти кидаєш своє тіло у воду, ти маєш його і витягнути звідти, а від душу можна утекти, — переконує пані Острівська.

«Якщо все зробити грамотно, ніколи не захворієш»: лікар про цілющу силу моржування

ДІАНА ОЛІЙНИК, 067-346-52-39,
DIANA.OLIINYK@GMAIL.COM

Терапевт Валентина Супрунюк переконана, що завдяки моржуванню можна вилікуватися від багатьох хвороб. На власному прикладі вона переконалася, що про хронічний фарингіт можна забути.

Моржування позитивно впливає на всі системи організму.

— Під дією холоду судини різко звужуються, це їх тренує і зміцнює. Коли судини шкіри звужуються, кров іде до внутрішніх органів і там виробляється велика кількість тепла. Тоді йде покращення мікроциркуляції внутрішніх органів, — пояснює співрозмовниця. — Збільшується кількість лейкоцитів, а вони поглинають усі шкідливі утворення.

Щодо дихальної системи — спочатку дихання наче перехоплює, а потім воно пришивдається — це покращує вентиляцію і збільшує ємність легень, продовжує лікар.

Перший рік я плавала до вересня, на другий рік — до жовтня, наступного — до листопада, а на четвертий рік — уже до груд-

ня, — ділиться своїм досвідом лікар. — І так я «закрила» цілий рік. З 2014 року плаваю цілий рік. Про хронічний гранулемозний фарингіт давно забула. Також плавання дуже добре розвантажує хребет, це профілактика остеохондрозу.

Моржування позитивно впливає на всі системи організму.

— Під дією холоду судини різко звужуються, це їх тренує і зміцнює. Коли судини шкіри звужуються, кров іде до внутрішніх органів і там виробляється велика кількість тепла. Тоді йде покращення мікроциркуляції внутрішніх органів, — пояснює співрозмовниця. — Збільшується кількість лейкоцитів, а вони поглинають усі шкідливі утворення.

Лікар вирішила загартовуватися, адже набридло по кілька разів весни і взимку мучитися з хворим горлом, почала купатися в Ставі.

— Перший рік я плавала до вересня, на другий рік — до жовтня, наступного — до листопада, а на четвертий рік — уже до груд-

ня, — ділиться своїм досвідом лікар. — І так я «закрила» цілий рік. З 2014 року плаваю цілий рік. Про хронічний гранулемозний фарингіт давно забула. Також плавання дуже добре розвантажує хребет, це профілактика остеохондрозу.

Лікар Валентина Супрунюк, як і пані Ольга Спільніченко, відмінно відчуває позитивні ефекти від моржування.

— За статистикою, частота застудних хвороб знижується в 60 разів, а запальні захворювання, назви яких закінчуються на -іт/ит, — у 30 разів. Моржуванням можна вилікувати радикуліт, пілонеф-

іт, фарингіт, стає менше проблем з тиском, лікується алергія, подагра, захворювання шкіри. Плавання в холодній воді підвищує стійкість до стресу, — каже лікар.

У воді можна бути не більше 40 секунд. Перед тим, як зайти в воду, не потрібно розігріватися, щоб наш терморегуляційний центр не працював на зниження температури. Потім треба витертиса насухо і одягнути тепліше.

ДОВІДКА

Протипокази для купання:

- важкі ураження мозкових і коронарних судин;
- аритмії;
- декомпенсована легенево-серцева недостатність;
- холодову алергію;
- гарячкові стани;
- загострення різних хронічних хвороб.

Після купання збільшується м'язова сила. Холодові процедури відновлюють процес датність. Лужність крові при холодових процедурах зникається. А при теплових — підвищується кислотність. Корисний ефект від холоду дуже потрібний для тих, хто страждає на подагру.

Необхідно все тіло занурювати в холодну воду. Душ такого ефекту не дає, наголошує пані Супрунюк.

Після крижаної купелі виділяється гормон ендорфін, це природні ліки від депресії.

Від дії холоду йде подразнення надирників, а вони виділяють гормон кортикостироїди, які мають потужну протизапальну дію.

За статистикою, частота застудних хвороб знижується в 60 разів, а запальні захворювання, назви яких закінчуються на -іт/ит, — у 30 разів. Моржуванням можна вилікувати радикуліт, пілонеф-

іт, фарингіт, стає менше проблем з тиском, лікується алергія, подагра, захворювання шкіри. Плавання в холодній воді підвищує стійкість до стресу, — каже лікар.

У воді можна бути не більше 40 секунд. Перед тим, як зайти в воду, не потрібно розігріватися, щоб наш терморегуляційний центр не працював на зниження температури. Потім треба витертиса насухо і одягнути тепліше.

Лікар Валентина Супрунюк (64 р.) з 2014 року плаває в Тернопільському ставі цілий рік

НЕЗРЯЧА ВЧИТЕЛЬКА ІЗ ТЕРНОПОЛЯ ПРО 50 РОКІВ ТЕМРЯВИ І ШРИФТ БРАЙЛЯ

Історія ■ Понад 50 років тернополянка Євгенія Чехонова абсолютно нічого не бачить. Жінка втратила зір ще під час навчання. Неважаючи на таку біду, вона не втратила віру в себе і стала вчителькою, щоб допомагати дітям відчувати світ навіть без зору.

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIATUR@GMAIL.COM

Про Євгенію Чехонову журналістам «RIA плюс» розповів голова Тернопільської обласної громадської організації «Українського товариства сліпих» Олексій Войтович. Він зазначив, що ніхто, мабуть, не знає більше про шрифт Брайля, ніж вона. Адже, неважаючи на те, що жінка абсолютно нічого не бачить, вона стала заслуженим вчителем України та пропрацювала у школі понад тридцять років.

— 4 січня — день Шрифта Брайля, адже сам Брайль народився цього дня, — розповідає пані Євгенія. — Людям, які бачать, важко зрозуміти, як можна писати або читати з допомогою цього шрифта.

Пані Євгенія працювала вчителькою української мови та літератури у школі для сліпих і слабозорих дітей в Тернополі. У 2015-му році заклад закрили.

— Дуже шкода, що школи вже немає, бо там учні навчались, спілкувались між собою, а для людей з обмеженими фізичними можливостями це надзвичайно важливо, — каже вчителька. — Тільки коли школу закрили, а я залишилась вдома, зрозуміла тих дітей, які на уроки їхали за десятки кілометрів. Бо живе спілкування — це найважливіше у нашому житті. Я і зараз живу школою. Живу мовою і літературою. От кажуть, що дарма правопис новий прийняли. А я вважаю, що його складали розумні люди. І головне, що у нас є час привчитись до нього.

ВТРАТИЛА ЗІР У 19

Пані Євгенія пригадує, що змалку у неї був поганий зір, але контури фігур вона бачила до 19. Коли ж стала випускницею Львівського інтернату для слабозорих — не бачила абсолютно нічого.

— Я сама із Гусятинського району, село Коцюбинці. У школу пізніше пішла, бо погано бачила і знаєте, як воно в селі... Це тепер лояльно до дітей із вадами ставляться, розвивається інклюзивна освіта, а тоді воно по-ін-

шому було, — каже жінка. — Я навчалась в інтернаті у Житомирі, потім — у Львові. До того, як закінчити школу, я ще надіялася, що зможу бачити, іздила по лікарнях. А потім... Потім я змирилася. Закінчила інтернат, пішла на роботу на підприємство для незрячих.

Далі ж пані Євгенія зрозуміла, що може більше, аніж робити монотонну роботу руками (плести сітки тощо). Тому вона вступила у Чернівецький університет на філологічний факультет. Вона зізнається, що вчитися було важко, адже потрібно було робити те, що роблять люди, які бачать. Але завдяки підтримці друзів роки навчання стали для неї прекрасними.

«Сліпому без зрячих було би важко. Люди небайдужі. І не все одно, хто поряд. Постійно я зустрічаю людей, які допоможуть»

— Усі діти там писали звичайними буквами, а я — шрифтом Брайля, — розповідає вчителька.

— Пригадую, як навіть на вступному іспиті дітям треба було писати твір. Ну і я... Мені теж треба було. А наш шрифт, він стукає, і мені постійно здавалось, що я заважаю писати іншим студентам. Я дуже переживала, аж поки моя сусідка не побачила цього. Вона взяла мене за руку і сказала, що все добре, що на мене ніхто не звертає увагу.

МАЙЖЕ НЕ ВИХОДИТЬ З ДОМУ

Зараз пані Євгенія живе у Тернополі разом зі своїм чоловіком, який теж часто хворіє, тому нову літературу, написану шрифтом Брайля, важко дістати. До бібліотеки дійти непросто...

— Я зараз практично нікуди не виходжу. Немає змоги самій. Потрібно, щоб хтось супроводжував, а знайти таку людину досить складно, — продовжує пані Євгенія. — Не хочеться нав'язуватися. До нас приходить соціальний працівник. Але розумію, що у неї

Євгенія Чехонова зараз рідко виходить із дому, адже їй потрібен супровідник.

Найважливіше для жінки — відвідати церкву. На фото вона разом із журналісткою.

не я одна. Тому виходжу у місто нечасто.

Проте пані Євгенія каже, що незрячі люди повинні багато в чому завдячувати людям, які бачать, бо без їхньої допомоги було б дуже складно.

— Сліпому без зрячих було би дуже важко, — каже пані Євгенія. — Люди небайдужі. Їм не все одно, хто поряд. Я працювала на роботі, то і вчителі допомагали, зараз — сусіди. Тепер, знаєте, треба і в місто вийти, і постригтись, і весь той час я зустрічаю людей, які допоможуть.

— Є люди, які по-різному ставляться до сліпих, — говорить вона. — Але це таке, спотикається і незрячий, і той, хто бачить. Я знаю, в інших містах можна подзвонити і викликати людину, яка може відвести тебе у бібліотеку. У нас, на жаль, такого немає. Так і в театри ходять, і на

концерти. Дуже сподіваюся, що і в Тернополі колись так буде.

Жінка каже, що світ для неї — це голоси та дотики, адже понад 50 років вона нічого не бачить.

ШІСТЬ ТОЧОК, ЩО ДОПОМОГЛИ ПІЗНАТИ СВІТ

— Ми пишемо на дошках. Вона складається з 18-ти рядочків зверху вниз і 24-х справа наліво, — розповідає вчителька. — Ми пишемо, до речі, в іншу сторону. Чому? Тому що коли ми витягаємо листок, то читаємо не так, як усі. Знаю, це важко зрозуміти людині, яка із цим ніколи не стикалася.

Про самого Брайля жінка знає надзвичайно багато біографічних фактів. Сама у розмові називає його генієм і каже, що якби не ця людина, їй самій і мільйонам інших людей жити було б набагато складніше.

— Про шрифт Брайля вчені довго сперечалися, його прийняли аж через кілька років після того, як Брайль помер, — розповідає вчителька. — Тож сам він і не дізнався, наскільки полегшив і зробив яскравішим життя сліпих людей. Йому часто суперечили вчені, які бачили, а от сліпі вчені одноголосно його підтримували. Це шість точок, які змінили світ. Вони універсальні, бо є математичні знаки, хімічні позначки, нотна грамота, літературні дужки, наприклад, усі розділові знаки. Ми читаемо пальцями, але дотик важче відчути, аніж побачити написану літеру. Тому процес читання у нас займає більше часу, ніж у людей, які бачать щось.

Настанок герояня каже, якщо ви хочете чогось навчитися, то немає нічого неможливого для вас. Головне — віра та бажання щось зробити.

За словами самої Марії, на шоу вона прийшла, щоб себе випробувати, стати кращою

21-річна тернополянка Марія Стопник стала фіналісткою 10 сезону масштабного вокального шоу «Х-фактор»

«ПЕРЕД ПРЯМИМИ ЕФІРАМИ ХВИЛЮВАЛАСЯ»: ТЕРНОПОЛЯНКА ПРО УЧАСТЬ У ТЕЛЕШОУ

Шоу ■ 21-річна тернополянка Марія Стопник стала фіналісткою 10 сезону масштабного вокального шоу «Х-фактор». Вона своїми вокальними даними з першої появі здивувала журі. Тернополянка пройшла на шоу довгий шлях від кастингів до вражаючих номерів фіналу. А за крок до перемоги Марія Стопник покинула шоу. Чим співачка буде займатися надалі, дізнавалась журналістка «RIA плюс»

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Марія Стопник — українська актриса і співачка. Родом вона з Тернополя, але зараз проживає у столиці. У 2017 році вона вже брала участь в музичному шоу «Х-Фактор 8», знімалася в містичному фільмі «Серафіма», зіграла там головну роль. Також вона стала відомою після выходу нового скандального кліпу угруповання Ленінград «i_uss» («Ісус»). Тернополянка зіграла в ньому головну роль: дівчину, у якої виникають різні галюцинації, пов’язані з релігією.

За словами самої Марії, на шоу вона прийшла, щоб себе випробувати, стати кращою і впевненішою. Каже, що хоче допомогти людям зрозуміти, що немає нічого неможливого, якщо просто захотіти і постаратися. Мрія дівчини — залишити щось корисне і значуще після себе.

— Я вірю у добро, силу мрії та думки, — каже Марія Стопник. — Це допомогло мені переїхати, прижитися у великому місті, почати займатися улюбленою справою, не втрачаючи віри і запалу,

навіть коли здавалося, що нічого не вдається. Вважаю, що всі люди по-своєму прекрасні, без винятків. Намагаюся не втрачати азарту до життя. Я пишаюся своєю сім’єю та оточенням, адже вони нас формують, дають дуже велику силу. У собі люблю авантюризм і те, що «легка на підйом».

Тендітна актриса з перших секунд на сцені шоу «Х-фактор» зачарувала телеглядачів своєю розкішною рудою шевелюрою.

«МУЗИКОЮ ЗАХОПИЛАСЯ ЩЕ З ДИТИНСТВА»

— Я закінчила музичну школу по класах фортепіано і вокалу. Та-кож ходила на приватні заняття з вокалу до Наталії та Юрія Крохіних, — каже дівчина. У мене і сама співоча, на застіллях тато часто любить пограти на гітарі та поспівати.

Музикою я почала займатися, коли мені було років 12. Як виростла, то

працювала два роки вокалісткою у ресторані. Це загартувало, додала досвіду.

Після переїзду у Київ заняття музикою у дівчини припинилися. Вона почала вчитися на режисера, пробувала себе у ролі акторки, а

Марії на шоу поталанило потрапити у команду дівчат Ігоря Кондратюка

на спів часу бракувало. Хоч у неї був, та є кавер-бенд, із яким вони періодично грали на корпоративах та весілях. Марію Стопник у Тернополі знають як вокалістку та модель. Вона закінчила Київський національний університет культури і мистецтв, факультет «Режисура кіно і телебачення». Зараз навчається на магістратурі.

«ТЕЛЕШОУ ПОДАРУВАЛО БАГАТО ДОСВІДУ»

На «Х-фактор» дівчина вперше прийшла два роки тому, на 8 сезон.

— Тоді мені запропонувала подруга і я подумала: «А чому б не?», — каже Марія. — Проте так склалося, що у мене було безліч інших проектів, трохи наклалася дати і сімейні обставини, тому я була вимушена припинити участь у шоу. А от цьогоріч я вирішила знову спробувати свої сили, мене

запрошували туди.

Цікавим для дівчини було все: співпраця із постановниками, костюми, а головне — робота на такій великий сцені.

— Найскладнішим було підтримувати моральний стан, — каже Марія. — Багато хто із учасників зривався, не витримував, плакав, бо ми не мали змоги нормально висипатися. Було багато репетицій та не було зовсім часу відпочити. Я, як мала змогу, то лягала спати.

«СПІВПРАЦЯ ІЗ ЗІРКАМИ НАДИХАЄ»

Марії на шоу поталанило потрапити у команду дівчат Ігоря Кондратюка.

— Ігор Кондратюк дуже класний, я його дуже люблю, — каже Марія.

— Ігор допомагав у плані вибору матеріалу, він дуже компетентний.

А у фіналі проєкту тернопо-

лянка виступала в дуеті із зіркою — Максом Барським. Каже, ретельно готувалася до цього прямого ефіру.

— Я відчуvalа велику підтримку з боку Макса, і це важливо для мене. Виступи із ним я не дуже боялася, бо ми були заочно знайомі, — каже співачка. — Він дуже класна людина, працювати було дуже спокійно. Він не втручався в моє виконання як окремої вокальної одиниці, а на-впаки, давав більше порад про те, як швидко включитися. Також він багато разів повторював, щоб я не переживала. Співпраця із зірками надихає. Проте загалом, впродовж всього шоу, перед прямыми ефірами, я дуже хвилювалася, бо ти ж не маєш право на помилку.

«ЗАРАЗ ПИСАТИМУ МАГІСТЕРСЬКУ, АЛЕ ВОКАЛОМ ПРОДОВЖУВАТИМУ ЗАЙМАТИСЯ»

Марія Стопник, на жаль, за крок до перемоги покинула проєкт. Марія подякувала всім, хто її підтримував протягом усього шоу, голосував за неї. Тим, хто просто телефонував щодня і казав, що вона молодець.

— Хочу подякувати неймовірно великій групі, які створює це шоу для всіх глядачів, — сказала дівчина. — Як сказала Настя, головне не перемога, а те, що ти здобуваєш. Я вважаю, що свій коефіцієнт корисної дії я використала на максимум.

Тернополянка подякувала за таку нереальну можливість і за те, що зробили її кращою.

— Зараз я висипаю і не опускаю руки, — каже Марія Стопник. — На сьогодні мені потрібно розставити пріоритети, тобто закінчити навчання і написати магістерську. Я планую у подальшому музикою займатися, але зараз її інші справи є не менш важливі.

«МИ ОТРИМУЄМО ВИНАГОРОДУ НЕ ГРОШИМА, А УСМІШКАМИ»

Добро ■ Робити добрі справи — легко. У цьому переконує 20-річна Марія Ясинчук. Дівчина разом із кількома друзями створили благодійну організацію, що працює у шести містах України. Із нового року «Дарунок» діє в Тернополі

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIATUR@GMAIL.COM

Крок за кроком благодійна організація «Дарунок» із маленько-го проєкту, що об'єднав довкола доброї справи кілька волонтерів, переріс у масштабну організацію, яка щодня допомагає тим, хто найбільш беззахисний перед проблемами цього світу. Як переконує засновниця організації, у кожній справі найголовніше — вкладати душу та не залишатися байдужим до того, що переживають інші. В інтерв'ю Марія Ясинчук розповіла, і з чого почати, якщо у вас є бажання допомогти діткам та як наважитись вперше відвідати дитячий будинок.

— Розкажіть про «Дарунок». Чим займається організація?

— Благодійна організація «Дарунок» народилася у Рівному. Спочатку ми ішли в інтернатні заклади з необхідними подарунками для дітей, приділяли їм час та постійно влаштовували свята. Ми регулярно ділилися теплом та любов'ю, яких дітям дуже не вистачає. Невід'ємною частиною нашої діяльності була і залишається активна робота зі ЗМІ та у соцмережах. Для нас це основний інструмент об'єднання людей заради добрих справ. Зараз організації півтора року. За цей час багато змінилось на краще. По-перше, у нас сформувалася структура роботи. Маємо щільні напрямів: візити до дітей в інтернати, збори коштів на лікування, робота благодійного магазину, популяризація усиловання, візити в будинки пристаріліх, освіта дітей. Усі ці 6 напрямів успішно працюють у Рівному. З часом зрозуміла, якщо люди так активно долучаються до добрих справ в одному місті, чому б не спробувати робити це і в інших містах. Так благодійна організація «Дарунок» стала всеукраїнською. Ми працюємо у Рівному, Києві, Харкові, Хмельницькому, на Волині та тепер і у Тернополі.

— Чому ви вирішили займатись благодійністю?

— Я багато разів відповідала на це запитання. Часто чую його в контексті того, чи сама часом не виросла в інтернаті. Багато людей думають, що обов'язково має

бути якась особиста життєва драма, яка спонукала до цього. Дякувати Богові, я виросла в щасливі сім'ї, де мама з татом любили мене. До появи меншої сестрички я була єдиною дитиною в сім'ї, і мамина з татом любов була в кожній крапельці повітря. Коли мені було 13 років, мама з татом нарешті потішили новиною, що у мене буде братик чи сестричка. Коли народилася Даринка, я пройшла курс молодої мами. Виросла в селі і не вмію правильно робити сільську роботу, але знаю, як дати дитині щось, крім життя. Коли вперше приїхала в інтернат, то розплакалася, бо такі заклади — це тюрма для тих, хто ще нічого не зробив. Минув час і зрозуміла, що слози і жаль — це неправильно. У мене є все, щоб допомагати їм, то чому я цього не роблю? Після того запитання з'явився «Дарунок».

— Наскільки люди зараз небайдужі до проблем дітей?

— Складно відповісти. Якщо сказати, що у кожного в серці є милосердя і всі люди небайдужі до проблем дітей з неблагополучних сімей, інтернатів, дитбудинків, то це буде гарна відповідь, але не чесна. Іноді ми стикаємося з критикою, байдужістю, нерозумінням, але за перший рік у нас є десяток дітей, яким ми допомогли зібрати кошти на лікування, близько двадцяти відвіданих закладів, де проживають діти або люди похилого віку, десятки проведених акцій, концертів, аукціонів, працює благодійний магазин, та хіба ми зробили це самі? Ні, це зробили тисячі людей. Тож поки є такі результати, доти я буду говорити, що небайдужих людей багато.

— «Дарунок» — це постійна робота чи волонтерство?

— «Дарунок» для мене — це стиль життя, моя «дитина», моя душа. Не будемо приховувати, що живемо у світі, де багато залежить від грошей. Я часто бачу, коли від них залежить життя людини. Тож якщо мені їх не вистачатиме, знайду додаткове джерело доходу, але це точно не буде «Дарунок». У кожному місті, де працює благодійна організація «Дарунок», всі волонтери. Ми отримуємо винагороду не грошима, а дитячими усмішками та їхньою

Марія Ясинчук під час одного із візитів до дитячого будинку із вихованцями закладу.

— Робити добро — легко. Треба мати щире серце, — Марія

Довідка

Реквізити для допомоги (При-
ватБанк)
29244825509100.
Благодійна організація Дарунок
МФО банку:
ЄДРПОУ (або ОКПО) :
14360570

Карта-ключ до рахунку Благодій-
ної організації «Дарунок»
5169330516489900
Ясинчук Марія Віталіївна
Щодо допомоги дітям у Терно-
полі звертайтеся за номером
097-16-14-150 Ольга Турчак.

можливістю мати гідне майбутнє. У нас є фотографи, відеографи, іноді наймаємо машини і платимо за роботу. Звичайно, цими грошима ми могли би комусь допомогти. Проте з такими витратами робота «Дарунка» ефективніша.

— Як тернополяни можуть долу-
читись до благодійності?

— У Тернополі в планах робо-
та у всіх шести напрямках. Вірю,
маленькими кроками прийдемо до
великої мети. Це неможливо без
допомоги небайдужих тернополян.
Тож закликаю всіх долучатись до
добрих справ. Ви можете телефо-
нувати до керівника Тернопіль-
ського відділення організації за
номером 097-16-141-50 (Оля) або

писати на нашу сторінку в Instagram
@bo.darunok

— Які плани в організації?

— Без планування та стратегії
навряд чи вийде досягнути високих
результатів. Наразі не ставимо
глобальних цілей. Все у Божих ру-
ках. Головне — налаштувати роботу
всіх відділень та відкрити благодійні
магазини у містах, де працюємо.
Благодійний магазин «Дарунок» —
це родзинка нашої організації. Наші
благодійники приносять вживані
одяг та взуття у хорошому стані,
тоді волонтери його перебирають.
Частину ми відвізуємо в інтернат-
ні заклади, а частину продаємо за
символічними цінами. Кошти, ви-
ручені від продажів, спрямовуємо

на благодійність. Поки що у нас
лише один магазин у Рівному. До
того ж у нас є профіль в Instagram
@darunok_shop . Там постійне онов-
лення товару та можлива доставка.

— Розкажі якусь історію із візитів
до дитячих будинків?

— Є діти, завдяки яким у мене
з'явилось бажання робити те, що
зараз називається «Дарунком». Це
особисті історії, пов'язані з ма-
ленькими дітьми, які пережили
дорослі випробування. Колись у
рівненському дитбудинку у мене
був друг Богданчик. Ми познайо-
милися, коли він був ще сором'яз-
ливим і сонним. Він вистрибнув
мені на руки так швидко і несподі-
вано, що я не встигла розглядіти
його обличчя. Спочатку навіть не
зрозуміла, хлопчик це чи дівчинка.
Я його відчула. Здається, це було
вперше в житті, коли настільки від-
чула чиось енергетику. Наші обий-
ми були такими теплими, як мої
обийми з сестричкою. У той день
ми гуляли в зоопарку. Спочатку він
був мовчазним, але в кінці сказав:
«Маса не иди». З того часу ми міцно
дружили. Його перевели в інший
заклад, і я почала їздити ще й туди.
Найчастіше всі акції «Дарунка» про-
водилися саме для цього закладу.
Тепер Богданчик живе в сім'ї, і я
хочу, щоб позитивних історій було
більше.

— З чого почати, якщо хочеш до-
помогти дітям?

— Якщо у вас виникає таке запи-
тання — звертайтесь у «Дарунок»,
і ми знайдемо для вас відповідь.
Є сотні дітей, яким потрібна ваша
допомога. Головне — бажання.

— Чого потребують діти?

— Сім'ю. Одяг, взуття, книги,
канцелярія, засоби гігієни, фрукти,
обийми, поцілунки, увага, тепло,
час — це добрі, але щаслива сім'я
— це головна потреба.

«ЯКБИ НЕ ПИСАЛА ВІРШІ, Я БИ КОГОСЬ ВБИВАЛА»

Презентації ■ Поетка, журналістка, вчителька початкових класів, співведуча та сценаристка Олександра Гонтар представила тернополянам свою першу іронічну поетичну збірку «Жери землю»

ЛЕСЯ ЗАМОРСЬКА, 0-97-504-25-48,
LESIA.ZAMORSKA@GMAIL.COM

Епатахна поетка й журналістка із Кропивницького Олександра Гонтар невдало розпочинала свій гумористично-творчий шлях як стендап-комедіантка. У 13 років її землю заради гурту Quest Pistols і завдяки їй почала боротися з гламуром і писати вірші. Тричі не вступила до театрального, але з первого разу — до педагогічного. Любить розповідати нісенітниці. Мріє працювати сомельє в АТБ. Влітку ця дівчина з рожевим волоссям видала свою першу іронічну збірку поезій «Жери землю».

ВИДАЛА ХУЛІГАНСЬКІ ВІРШІ

Книжка «Жери землю» складається із шести розділів. Вона вийшла у видавництві «Люта справа», яке спеціалізується на так званій «хуліганській поезії». Збірка містить 100 поезій, погрупованих тематично. Ось як охарактеризував дробок Олександри у передмові до книжки письменник Юрко Позаяк: «Іще донедавна говорили те і так, що і як говорить Олександра навіть в андеграунді наважувалися тільки чоловіки. Отже, якщо це є жіноча поезія, то андеграундна і нова, а

суть її в тому, що поетеса своєю сміливістю, свободою, прямотою більше нічим не відрізняється від поета, окрім, власне, статі. Цю свіжозавойовану жіночу рівність можна тільки вітати, з часом усі до неї звикнуть, але поки що вона епатує, шокує, провокує, інтригує, збуджує, захоплює».

Вірші поетки можна назвати іронічним стъбом. До речі, у рідному місті Олександри її книжку навіть дарували на сесії міської ради.

— Одним із тих, кому на сесії «підігнали» мою книжку, був секретар міськради, — каже поетка. — Найсмішніше, що свого часу я працювала в кав'янрі, яка йому належала, потім працювала в ЗМІ, яке він частково «спонсорував», тоді поїхала з Кропивницького і все одно його наздогнала і там. Коли його питали про враження, він відповів: «Ну, нормальна, я погортав», хоча я, звісно ж, не думала про ринок землі, коли писала вірші. Проте я перегляну свої плани і наступною, напевно, буде книжка про декриміналізацію проституції.

Про натхнення Олександра каже: «У мене бувають такі стани, коли багато емоцій всередині. Якби я не писала вірші, то би, мабуть, когось вбивала».

ЮРІЙ МАТЕВОЦЬК

Харизматична й іронічна поетка Олександра Гонтар завітала у Тернопіль наприкінці 2019 року разом із видавцем Андрієм Гончаруком представити свою збірку «Жери землю»

«АЛКОПОЕЗІЯ І ЛЮБОВБЛЯ»

Найпершим на презентації авторка прочитала вірш «Інструкція з користування собою як жінкою». Він про стереотипи і догми, які нав'язує суспільство, аби жінку сприймали нормальним.

«ти жінка і це значить закрій рота

і краще навчись посміхатися по-турному
робити з чоловіка дегенерата та ідіота

і щоб це було незрозуміло тільки іому одному...»

Один із розділів книжки називається «Алкопоезія про кохання». Спочатку авторка планувала так назвати збірку, та передумала.

«якби не ця пляшка, я б не помітила,
яка в тебе усмішка чарівна
не відчула б сповна,
якби не ця пляшка вина енного

року розливу,

я б не побачила впливу погляду твоого шаманського,
якби не ця пляшка шампанського...»

ПРО «ХОРОШИХ» ДІВЧАТ ІЗ ПЕДАГОГІЧНОГО

Свої вірші Олександра Гонтар почала публічно читати із 2011 року.

— У мене був однокласник, якому подобалась наша однокласниця, і він організовував вечори, щоб показати, який він романтичний, — усміхається Олександра Гонтар.

— Але вона на нього не звернула уваги. Там я і читала свої перші вірші. І вони були жахливи. Хоча так багато хто сприймає свої вірші. Потім у нас з'явилася «Битва поетів», майже у форматі слему. Туди я ходила 4-5 років і за весь цей час лише раз його виграла. Бо зазвичай перемагали вірші на штагт «О, Боже, я так люблю Україну, а вона так страждає...». Ще перші місяці

здобували такі вірші, коли дуже ніжним голосом читаєш «Я його люблю, а він мене не любить...». Цьому досить важко скласти конкурсні, особливо, коли пишеш щось іронічне, щось, що точно може багатьом не сподобатися.

На створення вірша із розділу «Жери землю» її надихнула «зміїна» атмосфера на педфаці, де на потоці були самі лише дівчата, за якими авторка спостерігала впродовж чотирьох років.

«хороші дівчата не розбивають серця

від слова секс втрачають свідомість

їхнє життя — політкоректна повість

з рецензією від бога-творця.

вони ніжні, як порцелянові блідця,

як тонка мережана білизна,
але рано чи пізно, хороші дівчата так охоче псується».

ТОП-5 книг, які допоможуть почати 2020-ий рік вдало

«Розпали вогонь»

Даніелла Лапорт

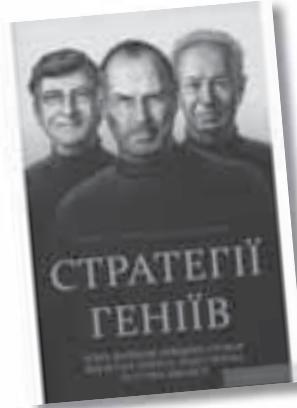
Книга про ілюзію абсолютної компетентності і міфічний життєвий баланс. Про те, чому страх — це нормально, а наполеглива праця не завжди приносить плоди. Про принципи, які можуть зламати життя, про навичку казати «ні» та ще багато іншого.

«Рік продуктивності»

Кріс Бейнтон

Автор цієї книжки провів сотні експериментів із підвищенням продуктивності, проаналізував велику кількість дослідів, визначивши врешті 25 потужних тактик. Ця книжка одночасно даст корисні поради та розважить читача.

«Стратегії геніїв»

Девід Йоффе, Майкл Кузумано

Книга про те, що повинен знати та вміти стратег, як відмова від найуспішнішого продукту допомогла розвинути цілу індустрію про «канібалізацію бізнесу», коли деталі дійсно важливі та багато іншого.

«Як не боятися відмов і рушити до мети»

Ця Цянь

У книзі розповідається про «Мистецтво успішного запитування», яке зробило Ця Цяня успішним підприємцем. Тепер він ділиться власними відкриттями про те, як досягнути будь-яких цілей.

«Не божеволій на роботі»

Джайсон Фрайд, Девід Хенссон

Люди дедалі більше працюють і дедалі менше встигають. Настав час для великого та грізного агрейду! Пора дозволити людям спокійно працювати й не смикатися. Саме це необхідно для великих звершень.

ЯКІ ЗДОБУТКИ У ПІДГРУШНОЇ ТА ПІДРУЧНОГО

Біатлон ■ Післяноворічний етап не приніс збірній України жодної нагороди. Найближчою до медалей фінішувала жіноча естафетна четвірка

АНДРІЙ ТИХІЙ, 097-636-12-34,
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Перший у 2020-му році етап Кубка світу з біатлону відбувся з 9 до 12 січня у німецькому Оберхофі. Спортсмени долали спринт, естафету та гонку з масовим стартом.

Цього разу в етапі взяли участь усі три представники Тернопільщини у складі чоловічої та жіночої збірних України — Олена Підгрушна, Анастасія Меркушина та Дмитро Підручний.

Етапу у Оберхофі передувала непривильна підготовка жіночої збірної, яка встигла прийти на участі у Кубку Австрії з біатлону, що відбувся у Хохфільцені. Індивідуальна гонка завершилася тріумфом нашої Олени Підгрушної. Титуловані тернополянки випередила найближчу переслідувачку майже на шість секунд. При цьому наша землячка всі вогнєві рубежі пройшла без промахів.

А першу офіційну гонку Підгрушна провела 9 січня — у день свого народження. На жаль, зробити собі подарунок у вигляді подіуму біатлоністка не зуміла. У спринті тернополянка фінішувала на 36-му місці з двома промахами. Анастасія

Меркушина завершила гонку на 46-й позиції. У неї один промах.

Кращою з-поміж українок стала Юлія Джима. Спортсменка фінішувала 16-ю. А перемогу у жіночому спринті отримала норвежка Марте Ройселанд.

В естафеті українки наблизилися до подіуму, але посіли підсумкове шосте місце. Анастасія Меркушина провела перший етап, а Олена Підгрушна — четвертий. Загалом українська четвірка допустила вісім промахів та відстала від переможниць більш ніж на півтори хвилини. Тріумфаторками естафети стали норвезькі біатлоністки.

У Оберхофі важка траса. Вона завжди складна, та під час естафети, дякуючи організаторам, змінили круг, бо вночі після дощу підмозило. Порівнюючи зі спринтом, сьогодні я бігла! Вже можна було боротися. І пульс, і дихання — все було абсолютно нормально, — прокоментувала підсумок гонки Олена Підгрушна.

У заключній гонці етапу, масстарті, Підгрушна єдиною представила збірну України. Підсумкове місце Олени — 18.

Напередодні четвертого етапу приємні новини отримав капітан

BIAHTHON.COM.UA

Дмитро Підручний у Обергофі провів одну гонку — масстарт

чоловічої збірної Дмитро Підручний. Дружина подарувала спортсмену другу дитину — сина. Батьки планують назвати новонародженого Володимиром.

У з'язку із народженням малюка тренерський штаб збірної надав змогу Дмитру побувати вдома та зустрітися із сім'єю. Відтак дві гонки етапу Підручний був змушений пропустити. Повернувшись лідер команди у переддень гонки із масстартом і завершив її на 15-й позиції.

Сьогодні не вдалося показати бажаного результату, — коментує Підручний. — Проте загалом гон-

ка непогана. Було важко, адже пропустив декілька днів. Впевнений, що з кожним наступним стартом буду додавати. Я хотів залишитися з командою, але головний тренер наполіг, щоб я поїхав додому та побачив новонародженого сина.

Наступний п'ятий етап Кубка світу також відбудеться у Німеччині. З Оберхофу спортсмени переїздять до Рупольдинга. Етап відбудеться з 15 до 19 січня. На біатлоністів очікують три види перегонів: спринт, естафета та гонка переслідування.

СПОРТИВНІ НОВИНИ

БК «Тернопіль» вилетів з Кубка

• Підопічні Дмитра Забірченка за сумою двох матчів поступилися команді Суперліги — южненсько-му «Хіміку».

Війний матч відбувся у Южному і завершився другою поспіль поразкою БК «Тернопіль-ТЕУ» з рахунком 84:61.

Нагадаємо, що у домашній грі тернополяні, попри рівну гру, теж зазнали поразки — 76:86.

Таким чином до Фіналу чотирьох Кубка далі йде «Хімік», суперниками якого будуть БК «Одеса», «Київ-Баскет» та БК «Дніпро».

Додамо, що найрезультативнішим гравцем у складі баскетбольного клубу «Тернопіль» став форвард Назарій Кисильчук, який набрав 16 очок. А найрезультативнішим гравцем матчу вдруге поспіль став легіонер «Хіміка» Салліван. На його рахунку 19 набраних очок.

«Інваспорт» назвав кращих у 2019-му

• Регіональний тернопільський центр «Інваспорт» традиційно обрав десятку найкращих атлетів та тренерів за підсумками 2019-го року.

До трійки найкращих атлетів з інвалідністю увійшли лижник Андрій Андрішин, футзаліст Богдан Бадло та футболіст Іван Шкварло. Також у список потрапили Тарас Радь, Ольга Зазуляк, Руслана Муравську, Ольга Концевич, Юлія Стецяк, Катерина Мартинович та Віктор Блоха.

Найкращими тренерами «Інваспорту» стали: тренер з лижних перегонів Віктор Федорчак, тренер з голболу Богдан Котик та тренер з вільної боротьби Микола Шуптар.

«Галичанка» зіграє у Кам'янському

• Тернопільські волейболістки з 15 до 17 січня візьмуть участь у третьому етапі Кубка України з волейболу серед жіночих команд.

Черговий етап змагань відбудеться у Кам'янському на домашній арені місцевого «Прометея», який є лідером чемпіонату Суперліги.

У перший ігровий день тернополянки зустрінуться з господарками майданчика. Згодом поміряються силами із чернігівською командою «Університет». А завершити етап наші землячки матчем проти вінницького «Білозагару».

Додамо, що до Фіналу чотирьох Кубка України вийдуть дві найкращі команди цього волейбольного квартету.

Команда тернопільської ДЮСШ здобула золоті нагороди

Юні тернополяни перемогли на Міжобласному Кубку з футболу

АНДРІЙ ТИХІЙ, 097-636-12-34
ANDRIY.TUKHYI@GMAIL.COM

Турнір «Ternopil CUP-2020» відбувся 11 та 12 січня у тернопільському спортивному комплексі «Ватра».

Участь у ньому взяли 12 команд серед юнаків 2008 року народження. Більшість команд-учасниць — вихованці місцевих футбольних клубів «Нива», ФК «Біскупа», «Чемпіон» та ДЮСШ Тернопіль. Також участь у змаганнях взяли команди з області — ФК «Ренів», хоростківська «Зоря» та вихованці заразької ДЮСШ.

Єдина команда гостей — хмельницький «Новатор», за підсумками змагань зуміла отримати срібні нагороди. А володарями Кубка стали вихованці Тараса Соломчака із тернопільської ДЮСШ. Ще одна команда спортшколи

під керівництвом Михайла Чернatinського здобула бронзові медалі.

Додамо, що за регламентом «Ternopil CUP-2020» команди зіграли у два етапи. У перший ігровий день провели ігри у підгрупах. А наступного дня, згідно із залізними місцями, зіграли стикові матчі.

Після фінальної гри організатори провели церемонію нагородження, участь у якій взяли професійні гравці тернопільської «Ниви» — Ігор Гатала і Тарас Мороз. Крім традиційних нагород (медалей, кубків та грамот), спеціальними призами нагородили кращих гравців у кожній з команд.

До слова, організаторами заходу виступили місцеві футбольні клуби — ФК «Нива» та ФК «Біскупа».

КІНО

 Сінема Сіті
кінотеатр
тел. 47-77-37, квитки — 70—
110 грн

«Віддана»
Романтика, 16-21 січня

«Прокляття»
Жахи, 16-21 січня

«Мої думки тихі»
Комедія, 16-21 січня

«Гlamурний бізнес»
Комедія, 15-21 січня — 14.05,
20.05, 22.00, 23.55

«Під водою»
Жахи, 15-21 січня — 16.00,
20.35, 22.40

«Дуліті»
Пригоди, 15-21 січня — 10.00,
12.10, 14.20, 16.30, 18.40,
19.00, 20.50, 23.00

«Пекельна Хоругва, або Різдво
Козацьке»

Сімейний, 15-21 січня, початок — 12.10, 18.30

«Щасливого Різдва»
Комедія, романтика, 15-21 січня, поч. — 16.20

«Ігри з вогнем»
Комедія, 15-21 січня, початок — 12.05

«Шпигуни під прикриттям»
Комедія, сімейний, анімація,
15-21 січня, початок — 10.00,
12.10, 14.20

«Судити по совісті»
Драма, 16-21 січня

«Скажене весілля 2»
Комедія, 15-21 січня, початок — 10.00, 14.15, 18.00

«Зоряні війни: Скайвокер.
Ходження»
Бойовик, пригоди, екшн, 15-
21 січня, початок — 23.35

«Джуманджі: Наступний
рівень»
Пригоди, фентезі, 15-21 січня,
початок — 16.30, 21.05

«Крижане серце 2»
Пригоди, сімейний, анімація,
15-21 січня, початок — 10.00

Концерт Ірини Федишин

Концерт Ірини Федишин «Україна колядує» відбудеться 23 січня о 19.00 у ПК «Березіль». Прозвучать відомі хіти і нові пісні, атмосфера свята і українські мелодії. Головне різдвяне шоу від львівської співачки обіцяє бути ще більш масштабним. Ірина Федишин іновила програму, підготувала нові пісні та яскраві танці. Квитки: 200-480 грн.

Іван Попович з концертом

Концерт естрадного співака, і композитора, народного артиста України Івана Поповича відбудеться у 17 січня о 18.30 у Тернопільському драмтеатрі. Зі сцени звучатимуть улюблени хіти і прем'єри нових пісень. Квитки: 150-350 грн.

Буде парад вертепів

У ТРЦ «Подоляни» 26 січня о 15.00 відбудеться щорічний парад вертепів. Десятки колективів з Тернополя та області створять незабутнє театралізоване дійство, будуть конкурси та подарунки для глядачів і переможців. Вхід вільний.

Хор Вертьовки. Нова програма

Легенда українського народного мистецтва — Національний заслужений академічний український народний хор імені Григорія Вертьовки виступить у Тернопільському драматичному театрі 19 січня о 19.00. Квитки: 150-420 грн.

Святковий концерт Оксани Мухи

Оксана Муха з святковим концертом «Тиха ніч» завітає у Тернопіль 24 січня. Він відбудеться о 19.00 у драмтеатрі. У новій програмі співачки — автентичні та авторські колядки у несподіваних аранжуваннях. Квитки: 250-490 грн.

Концерт Lords of the Sound

Симфонічний оркестр Lords of the Sound буде у Тернополі з програмою Love Story. Концерт відбудеться 16 лютого о 19.00 у ПК «Березіль». Особливим дарунком стане частина шоу GOLDEN ROMANTIC HIT. Квитки: 190-490 грн.

КЛУБИ**ALLURE CLUB**

просп. Злуки, 45,
тел. 098-757-57-57

«Ретротека» в Allure

Щонеділі нічний клуб Allure запрошує на «Ретротеку» з DMC Falya відриватися під кращі хіти від 90-х до сьогодні.

Вхід до 00.00 — безкоштовний. Після 00.00: дівчата — 50 грн, хлопці — 80 грн.

The Subbotage Party

Щосуботи клуб запрошує по-тусуватися під найкращу за останні 30 років музику. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 дівчатам — 40 грн, хлопцям — 80 грн.

Discohouse Friday Night

Шоп'ятниці для тернополян — вечори хаусу та лотерея для перших 99 відвідувачів із призами. До 23.00 — вхід безкоштовний, після 23.00 — дівчатам — 30 грн, хлопцям — 60.

БУНКЕРМУЗ

бульвар ім. Т. Шевченка, 1,
тел. 067-350-22-10
Щосуботи запальні сети готовують

діджей з різних куточків України. Потужні біти та яскраві емоції чекають усіх на вечірці. Щосереди у закладі заточують підбори під запальні ритми латино.

Для тернополян — сальса, бачата і меренге.

Початок розваг — о 20.00.

Приходьте з друзями та заряджайтеся позитивом.

Вхід — вільний.

Diamond CLUB

вул. А. Живова, 7
тел. 063-382-30-11
Початок запальніх вечірок о 22.00
Вхід до 00.00 — безкоштовний.
Після 00.00 — для дівчат — 50 грн, для хлопців — 80 грн.

ФІЛАРМОНІЯ**«Віденський вечір»**

Повторна новорічна імпреза «Віденський вечір» відбудеться 29 січня о 18.30 в залі обласної філармонії. Учасники — академічний симфонічний оркестр та солісти філармонії (головний диригент — заслужений діяч мистецтв України Мирослав Кріль). Ведуча — заслужена артистка України Адріана Онуфрійчук.

ВИСТАВКИ**«УНІсОН»**

Виставка картин, скульптур та іграшок, створених батьком і сином Сергієм та Іллею Школярами (м. Хмельницький), галерея «Бункермуз»

«Художник і модель»

Меморіальна виставка рисунків Юрія Фьодорова, художнього музею

«Різдвяна казка»

Персональна виставка членів НСМНМУ Галини Дудар (витинанка) і Алли Шушкевич (традиційна народна лялька), новорічний декор — Оксани Чорномаз, краєзнавчий музей

«Різдвяної ноћі — коляд-співи пророчі...»

Виставка фондових матеріалів, краєзнавчий музей

«Різдвяна неповторна мить»

Виставка фондових матеріалів, краєзнавчий музей

ТЕАТР**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ**
ТЕАТР ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

(бульв. Т. Шевченка, 6).

Тел. 52-40-66,

квитки 30-70 грн, поч. — 19.00

«Ніч перед Різдвом»

Музична комедія, сценічна редакція В. Жили за М. Гоголем, поч. 19.00 — 15, 23 січня

«Вуйцьо з крилами»

Комедія-притча, О. Гаврош, поч. 19.00 — 16 січня

«Трос поросят»

Музична казка, В. Жила за мотивами англійської народної казки поч. 13.30 — 19 січня

«Рятуйте, мене женять!»

Комедія, К. Кръоц, мала сцена,

поч. 19.00 — 19 січня

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ**ТЕАТР АКТОРА ТА ЛЯЛКИ**

(вул. Січових стрільців, 15).

Тел.: 52-49-54, 52-49-57, 25-15-69,

квитки — 30 грн,

«Шукай вітру в полі»

Ярмаркова вистава, В. Лівшиць, поч. 12.30, 15.00 — 19 січня

У Тернопіль приїхав гурт «Танок на майдані Конго»

Олег «Фагот» Михайлута був у ролі Чорта, а Олександр «Фоззі» Сидоренко — Сіоніст

«ВСЕ ОДНО ДОБРО ЗАКОХАЄ ЗЛО»: ТНМК У ТЕРНОПОЛІ

Музика ■ У залі був аншлаг: тернополяни підспівували, аплодували стоячи, а маленькі глядачі танцювали. У Тернопіль приїхав гурт «Танок на майдані Конго». Артисти завітали до нашого міста з незвичним виступом — концертом у поєднанні з різдвяним вертепом. Шоу відбулося у Тернопільському драмтеатрі 13 січня

НАТАЛІЯ КОРПАН, 097-144-81-32,
NATALIAKORPAN18@GMAIL.COM

Ірод, Царі, Смерть, Янгол, Сіоніст та Чорт вийшли на сцену драмтеатру. Співаки гурту «ТНМК» розпочали свій виступ із театрального-вертепного дійства. Музиканти стали персонажами класичного українського вертепу, а між піснями були мінівистави, у яких подали різдвяні традиції у сучасному контексті. На минулі Різдво гурт вирішив додати до своєї обойми ще одну спеціальну програму — теплий акустичний вертеп. Із цим шоу у Тернопіль музиканти приїхали вперше.

ДОДАЛИ «СВІЖОГО ПЕРЦЮ»

Драмтеатр перетворився на місце зустрічі прихильників «ТНМК», прихильників джазу та хіп-хопу, прихильників музикантів, що не втомулюються експериментувати.

Перший концерт вертепу відбувся в січні 2019 року в Києві, у «Caribbean Club», після чого вирішили розвинути успіх спеціальним туром, який стартував на початку 2020 року.

«Танок на майдані Конго» вітає Тернопіль! Дуже любимо сюди приїжджати», — звернулися співаки до присутніх та подякували за теплий прийом.

Олег «Фагот» Михайлута був у ролі Чорта, а Олександр «Фоззі» Сидоренко — Сіоніст.

— У нас є кілька різдвяних пісень, є акустична програма, яку ми зазвичай граємо в театрах, — зазначав «Фагот». — Цього разу ми вирішили все це поєднати, додати, перемішати і показати щось таке, чого раніше не робили.

КІЛЬКА ПІСЕНЬ «НА БІС»

До концертної програми ввійшли не лише відомі та улюблені тисячами українців пісні «ТНМК», а й

інші композиції. Відбулася навіть прем'єра однієї пісні. Виконували як ліричні композиції, так і мотивуючі.

— Я написав кожному актору вірші, намагаючись перенести класичні вертепні ролі на нас і зберегти відчуття свята, трохи додавши «свіжого перцю»: мій персонаж (Сіоніст), наприклад, у своїй промові наголошує на необхідності введення в Україні ринку землі. Усі мають свої ролі і навіть наш технічний директор (Смерть) має слово, — зазначав Олександр «Фоззі» Сидоренко.

Зал був наповнений, прийшли на концерт і старше покоління, і сім'ї і дітками, і молодь. Харизма співаків заполонила: хтось підспівував, а останніх кілька пісень весь зал аплодував стоячи. Особливо вражали діти, які танцювали під одну пісню навіть на сцені, куди їх запросили музиканти. А «Фоззі» простягав мікрофонну стійку до фанів, аби вони підспівували.

— У мене чудовий настрій! Дуже круто, що до Тернополя приїхав гурт «ТНМК». Усі співають, танцюють. Дякую за концерт, це дуже класно, — розповіла журналістці після концерту тернополянка Олена. — Виступ вийшов дуже атмосферним, але водночас артистам вийшло по-справжньому «підірвати» драмтеатр.

Під час виконання пісні «Все одно добро закохає зло» на сцені вибігли учні ліцею №21 із пла-

Під час виконання композиції «Все одно добро закохає зло» на сцені вибігли учні ліцею №21 із плакатами

катами, де були написані слова пісні. Нагадаємо, учні та педагоги Тернопільського ліцею №21, спеціалізованої мистецької школі ім. І. Герети, до Дня Незалежності та Дня міста підготували для тернополян кавер пісні «ТНМК» «Все одно добро закохає зло».

Вони записали кліп на «Циганці», який на Youtube зібрав близько тисячі переглядів.

— Дуже дякуємо вам, учні та педагоги, нам надзвичайно приємно, — сказали музиканти.

Музиканти двічі виходили співати «на біс» по кілька пісень, бо зал не вщухав і не хотів відпускати співаків із сцени. Виконавці кажуть, були приємно вражені. Додамо, вартість квитків на концерт коливалась від 190 до 430 гривень.

СЕРЕДА, 15 січня**UA:перший**

06.00 М/с «Кмітливий Сяоцзі»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25,
13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05,
03.35, 05.00 Новини
06.35, 07.10, 08.10, 09.10 Добро
ранку, Країно!

09.30 Т/с «Дама під вуаллю» 16+
11.30, 12.20, 13.15 Енеїда
12.00, 14.15 Телепродаж
12.50, 23.50, 03.30 Погода
14.30 Д/ц «Ремесло за призна
ченням»
15.20, 00.50 Біатлон. Кубок світу.
В етап. Спрінт 7,5 км. Жінки
17.00 Д/ц «Боротьба за виж
вання»
17.30 Наши гроші
18.25, 00.00, 02.35 Тема дня
19.30 Д/ц «Дики тварини»
20.00 Д/ц «Вижити в дикій при
роді»
21.25, 23.35, 02.15 UA:Спорт
21.45, 05.25 #ВУКРАЇНІ
22.10 Т/с «Епоха честі»
04.05 UA:Фольк. Спогади

1+1

06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніда
нок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45,
19.30, 05.35 TCH
09.25, 10.25 «Життя відомих
людей»
11.25, 12.20 «Міняю жінку»
13.05, 14.20 «Світ навиворіт Ін
донезія»
15.30 Т/с «Величне століття.
Роксолана»
17.10 Т/с «Наречена зі Стамбула»
(12+)
20.15 X/ф «Міцний горішок - 3:
Відплата» (16+)
22.55 X/ф «Халк» (16+)
01.30 X/ф «Привід» (16+)
03.30 Т/с «Наши пані у Варшаві.
Нові пригоди» (16+)

ІНТЕР

04.55 «Top Shop»
05.25, 22.00 «Слідство вели... з
Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40
Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з Ін
тером»
10.00 «Корисна програма»
11.00, 12.25 Т/с «Мене звати Ме
лек» 12+
13.05 X/ф «Анж та Габріель» 16+
14.50, 15.45 «Речдок»
16.35 «Речдок. Особливий випа
док. Під чужим іменем»
18.00, 19.00, 02.15 Ток-шоу «Ст
осується кожного»
20.00, 03.00 «Подробиці»
21.00 Т/с «Несолодка пропо
зиція» 12+
23.45 Т/с «Ігри дорослих дівчат»
03.45 «Богині ефіру»

НОВИЙ КАНАЛ

18.05 «Слідство ведуть екстра
сени» 16+
18.55 «Один за всіх» 16+
20.05 Т/с «Доньки - матері» 12+
22.25 Т/с «Червона королева»

ІНТЕР

00.45 X/ф «Дедупл» (18+)
02.25 Т/с «Наши пані у Варшаві.
Нові пригоди» (16+)

13.00 «Месть природы»
13.30 X/ф «Геркулес» (16+)
15.15 X/ф «Орел Девятої легіо
на» (16+)
19.25 Т/с «Ментовские войны.
Харьков» (16+)

П'ЯТНИЦЯ, 17 січня**UA:перший**

06.00 М/с «Кмітливий Сяоцзі»
06.30, 07.00, 08.00, 09.00, 09.25,
12.20, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05,
04.35 Новини
05.30 Телемагазини

21.40, 23.15 Т/с «CSI: Місто пре
ступлення-4» (16+)
01.05 «Облом.УА.»
05.30 Телемагазини

06.35, 15.30 Т/с «Коли ми вдома»
11.10 X/ф «Розлучення по-амери
канські» 16+
13.05 X/ф «У дзеркалі два об
личчя»
17.25 «Відлік часу»
17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
17.50 «Слідство ведуть екстра
сени» 16+

18.35 X/ф «Пережити Різдво»
20.10 X/ф «Побачення наосліп»
22.25 X/ф «Дружина напрокат»
16+

04.45 Т/с «Коли ми вдома. Нова
історія»

10.45, 04.30 Погода

10.55 Скелетон. Кубок світу. Ін
сбрук. Зайді ...

12.00 Своя земля

12.40 Скелетон. Кубок світу. Ін
сбрук. Зайді †

13.45, 05.25 #ВУКРАЇНІ

14.30 Д/ц «Ремесло за призна
ченням»

15.20, 00.50 Біатлон. Кубок світу.

В етап. Естафета 4х6 км. Жінки

17.00 Д/ц «Боротьба за виж
вання»

18.25, 00.00 Тема дня

19.30 Схеми. Корупція в деталях

19.55 VoxCheck

20.00 Д/ц «Вижити в дикій при
роді»

21.20 Багач - Бідняк

14.20, 16.20 X/ф «Пляж» 16+

16.50 X/ф «Лібоководний гори
зонт» 16+

18.45, 21.00 Факти. Вечір

20.15 Антизомбі. Дайджест

21.20 Т/с «Обмані себе» 16+

03.40 Я знаю!

ІСТВ

04.10 Скарб нації

04.20 Еврика!

04.25 Студія Вашингтон

04.30 Факти

04.50 Т/с «Відділ 44» 16+

05.35 Антизомбі

06.30 Ранок у великомісті

08.45 Факти. Ранок

09.15, 19.20 Надзвичайні новини

з Костянтином Стогнієм

10.05 Громадянська оборона

11.50, 13.20 X/ф «Нація прибуль
ців» 16+

12.45, 15.45 Факти. День

14.00, 16.20 X/ф «Круті чуваки»

14.50, 15.45 «Речдок»

16.35 «Речдок. Особливий випа
док. Під чужим іменем»

18.00, 19.00 «Слідство ведуть екстра
сени» 16+

18.55 «Один за всіх» 16+

20.00 Т/с «Доньки - матері» 12+

22.25 Т/с «Червона королева»

03.00 Зона ночі

04.35, 05.35 Абзац

05.20 Телемагазин

06.50 Дешево та сердито

08.00 Т/с «Бібліотекарі» 16+

10.50 М/с «Кухня» 16+

15.05, 17.00 Kids Time

15.10 М/ф «Бігфут молодший:

Стань легендю»

17.05 X/ф «Загубленій світ» 16+

19.10 X/ф «Овердрайв» 12+

21.00 X/ф «Не гальмуй» 12+

22.50 X/ф «Виходи немає» 16+

00.55 Ревізор

06.00 ТЕТ Мультиранок

08.00, 09.00, 20.00 Одного разу

під Полтавою

08.30, 09.30 Танька з Володько

10.00, 19.00 4 весілля

05.10 «Світське життя»

10.45, 04.30 Пліч-опліч

22.10 Т/с «Епоха честі»

02.15 Суспільно-політичне ток
шоу «Зворотний відлік»

02.15 Т/с «Наречена зі Стамбула»

(12+)

03.45 «Богині ефіру»

05.50 Корисні підказки

10.00 «Слідство вели... з Ле
онідом Каневським»

12.00 «Своя земля»

12.40 Скелетон. Кубок світу. Ін
сбрук. Зайді ...

13.05 X/ф «Відлік часу»

17.30, 22.00 «Вікна-Новини»

18.00 «Слідство ведуть екстра
сени» 16+

18.55 «Відлік часу»

22.50 X/ф «Міцний горішок: Гар
ний день аби померти» (16+)

01.00 «Облом.УА.»

05.30 Телемагазини

10.00 «Слідство вели... з Ле
онідом Каневським»

12.00 «Своя земля»

12.40 Скелетон. Кубок світу. Ін
сбрук. Зайді †

13.05 X/ф «Відлік часу»

17.30, 22.00 «Сіданок. Вихідний»

18.00 «Слідство вели... з Ле
онідом Каневським»

18.55 «Відлік часу»

22.50 X/ф «Міцний горішок: Гар
ний день аби померти» (16+)

01.00 «Облом.УА.»

05.30 Телемагазини

10.00 «Слідство вели... з Ле
онідом Каневським»

12.00 «Своя земля»

12.40 Скелетон. Кубок світу. Ін
сбрук. Зайді ...

13.05 X/ф «Відлік часу»

17.30, 22.00 «Сіданок. Вихідний»

18.00 «Слідство вели... з Ле
онідом Каневським»

18.55 «Відлік часу»

22.50 X/ф «Міцний горішок: Гар
ний день аби померти» (16+)

01.00 «Облом.УА.»

05.30 Телемагазини

10.00 «Слідство вели... з Ле
онідом Каневським»

12.00 «Своя земля»

12.40 Скелетон. Кубок світу. Ін
сбрук. Зайді †

13.05 X/ф «Відлік часу»

17.30, 22.00 «Сіданок. Вихідний»

18.00 «Слідство вели... з Ле
онідом Каневським»

18.55 «Відлік часу»

22.50 X/ф «Міцний горішок: Гар
ний день аби померти» (16+)

01.00 «Облом.УА.»

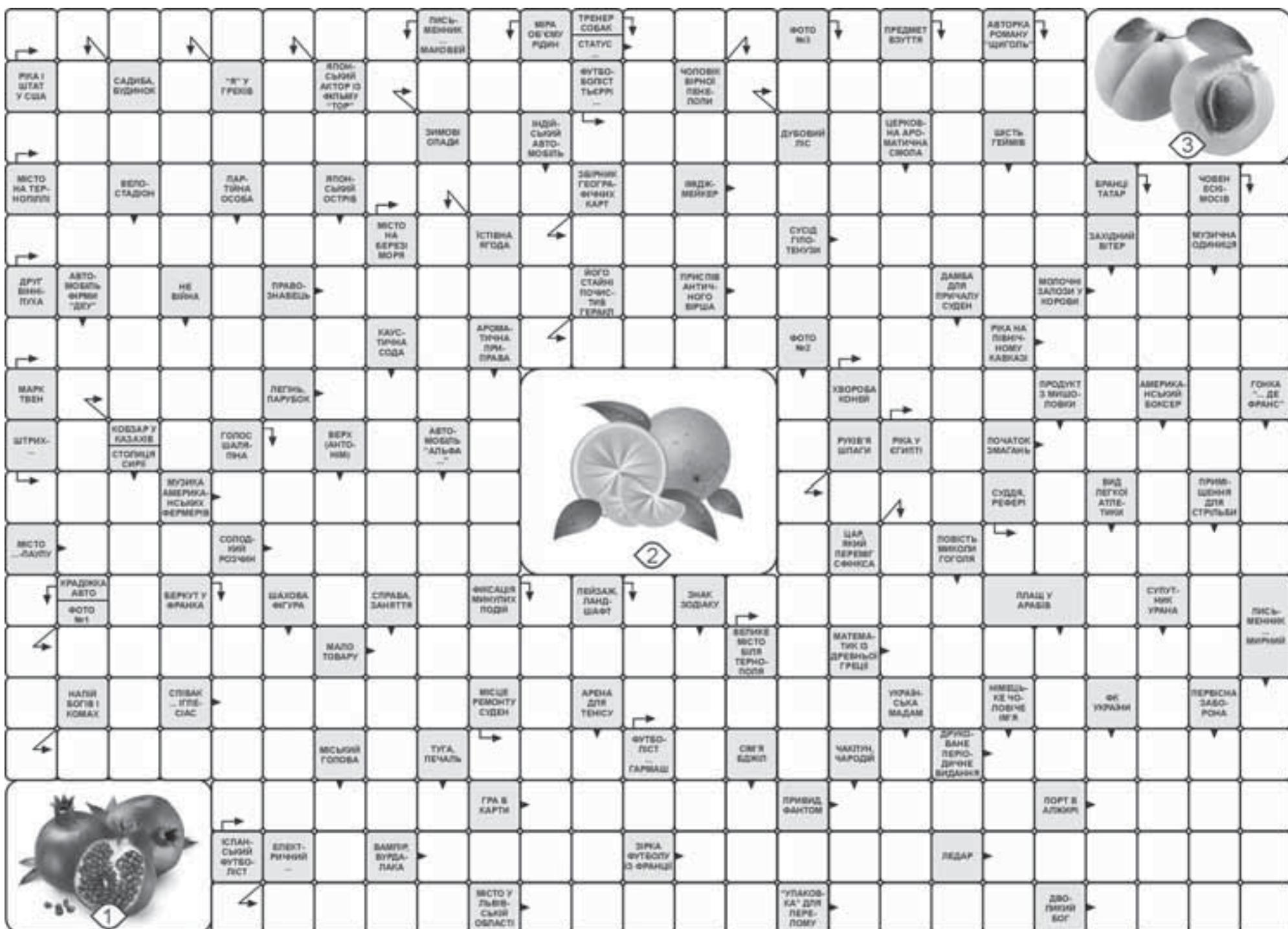
05.30 Телемагазини

10.00 «Слідство вели... з Ле
онідом Каневським»

12.00 «Своя земля»

12.40 Скелетон. Кубок світу. Ін
сбрук. Зайді ...

1

Після свят вічується тяжкість в голові і неймовірна легкість у гаманці.

***

— Як сказати одним словом англійською: «Дружина і теща поїхали на дачу і взяли з собою дітей»?

— Yes!

***

Розмова двох заарештованих злочинців:

— Ти вірш в юридичні помилки?

— Звичайно. Мене тричі виправдовували в суді.

***

Хочете уявити собі жіночий мозок? Відкрийте одночасно 2785 вкладок у браузері...

I більше ніколи не закривайте!

***

Тих, кого важко знайти, легко втратити і неможливо забути, зазвичай надзвичайно

важко позбутися.

***

у ресторані:

— Дівчино, це вам від чоловіка, що сидить за от тим столиком.

— А що це?

— Його рахунок.

***

Хочете уявити собі жіночий мозок?

Відкрийте одночасно 2785 вкладок у браузері...

I більше ніколи не закривайте!

***

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «RIA плюс» №507-107 ПР, серія ТР, видано 10.08.2011 р. Державним комітетом телебачення і радіомовлення України. Засновник ТОВ «RIA Холдинг». Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «RIA»; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3а.

Газета є членом «Української Мережі Оголошень».

Газета є членом асоціації видавців періодичної преси України.

Тижневик «RIA плюс» доставляють за передплатою підприємствами Тернопільщини та провідним підприємством України.

Безкоштовне розповсюдження друкованого ЗМІ оплачено реклами. Реклама позначається реєстраційним номером та друкується відмінний вид основного шрифтом. Матеріали у рубриках «Зроблено в Тернополі», «Новини компаній», «Шопінг», «Політична позиція» та «Прес-служби» публікуються на правах реклами. Редакція не завжди поділяє думки авторів та не несе відповідальності за тексти реклами й оголошень. Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції. Буквосполучення RIA, RIA, RIA (а також у сполученні з будь-якими словами та висловами), графічні зображення вказаного, заборонені для копіювання згідно з авторськими правами.

***

У рамках антикризової програми енергетики запропонували новий тариф «Все вимкнено».

***

У сім'ї циркових артистів дружина пилиє чоловіка і вдома, і на арені.

***

Зрозумів, що побачення з дівчиною пройшло невдало, коли у неї продзвінів будильник на телефоні і вона відповіла на цей дзвінок...

***

Список речей, які склалися в моєму житті:

1. Парасолька

***

Провалом обернулося застосування розпізнавання обличчя в телефоні. 1 січня половина телефонів українців відмовилися відізнавати своїх власників.

***

Взагалі-то Вінні-Пух не хотів одружуватися, але думка про майбутній медовий місяць зводила його з розуму...

***

Сімейне життя — це коли вона приміряє всі свої сукні перед дзеркалом, а тобі тепло на душі. Адже ти сидиш у передпокої в пуховику.

***

Найкраща шафа для одягу — це стілець.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД НАДРУКОВАНИЙ В «RIA ПЛЮС», №1

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

м. Тернопіль, вул. Дубовецька, 1-Б
(колишній будинок офіцерів). **Працюємо** 9.00-18.00.
Поштова адреса: 46001, м. Тернопіль, вул. Дубовецька 1-Б.

Телефони редакції:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

Телефони кур'єрської служби і передплати:

(0352) 43-00-50, 43-00-56

«RIA плюс» в Інтернеті: <http://20minut.ua>

ПРАВИЛА ПОДАННЯ ОГОЛОШЕНЬ ЧИТАЙТЕ НА 3-СТОР. БЛОКУ «РОБОТА»

Інформація для публікацій надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «RIA»; код ЕДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця вул. Ширшова, 3-А; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р.

Головний редактор:

Наталія Бурлаку — 097-445-82-67.

Дизайн та верстка: Ольга Рагуцька

Відділ реклами: 43-00-50.

Відділ кур'єрської служби та передплати:

Лілія Павлишин, 095-837-87-14.

Відділ оголошень: 098-477-12-70

Номер набраний та зверстаний комп'ютерним центром RIA.

Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.

Віддруковано в друкарні «Прес Корпорейшн Лімітед», м. Вінниця, вул. Чехова, 12-А, тел. 0-432-55-63-97.

Тираж 27541 примірників. Зам. №201202

БАНКІВСЬКІ РЕКВІЗИТИ

ексклюзивної рекламної агенції

ТОВ «RIA МЕДІА»:

р/р 26002012027968

код ЄДРПОУ — 40914460

в ПАТ «УкрСоцбанк»,

м. Вінниця, МФО 300023,

свід. про реєстр. плат. ПДВ

№ 1602084500053.

Інд. податк. номер

409144602081.

Передплатний індекс

22196

ТОП фільмів про Тернопіль

Тернопіль відбивається не тільки у серцях сотні тисяч людей, що в ньому живуть, а й на телекранах. Ми зробили підбірку фільмів, із яких ви зможете більше дізнатися про Файне. У них ви познайомитеся з атмосферою, вулицями і героями різних історичних періодів.

Погода у Тернополі

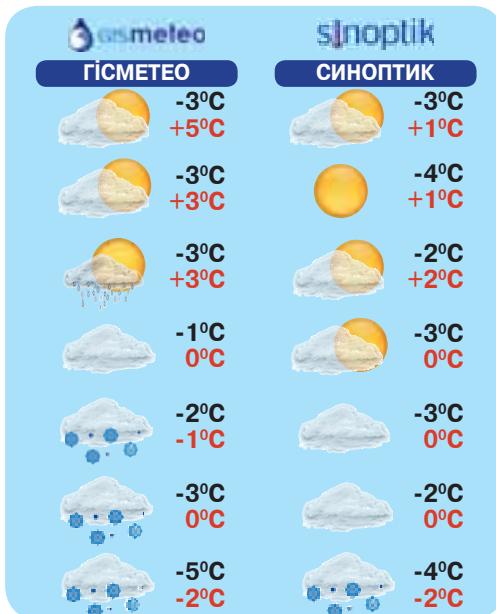
КАРТОН-ПЛАСТ
ГАЙОВА 30 ЖИДОВА 25
КОПЕРНИКА 3 ОБ'ЇЗДНА 17
15 КВІТНЯ, 15 РУСЬКА 5

пакуй та вези!

МАКУЛАТУРА
ПОЛІЕТИЛЕН
ПІДДОНИ
ЄВРО-КУБ

тел.: 25 88 28, 52 00 50
(067) 350 20 58, (067) 350 20 60

СЕРЕДА,
15 січня
ЧЕТВЕР,
16 січня
П'ЯТНИЦЯ,
17 січня
СУБОТА,
18 січня
НЕДІЛЯ,
19 січня
ПОНЕДІЛОК,
20 січня
ВІВТОРОК,
21 січня

АНЕКДОТИ

Та ну його, той алкоголь, ви краще скажіть, протягом якого часу з організму повністю виводиться холодець і олівець?

— Вчора цілу годину чоловік слухав мене з розкритим ртом.

Придивилася — спить негідник.

***

Ремонт вдома — це коли взуття витираєш не при вході в квартиру, а виходячи з неї.

***

Фотографу на корпоративі заплатили двічі: за те, щоб знімав, і за те, щоб все видалив.

Коли чую фрази: «Люблять не за зовнішність, а за характер», мене це взагалі не заспокоює, тому що характер у мене ще гірший.

***

— Щоб пам'ятати про чоловіка, я ношу з собою завжди його картку...

— Дай подивитися на нього.

— Це кредитна картка.

***

— Жінко, чому ви побили свого чоловіка?

— Та я просто намагалася до нього достукатися!

***

Дівчина, яка не п'є, взагалі не знає, як справи у її

колишніх.

Одна стотисячна секунда — це час між тим, як спалахнуло зелене світло і гудок позаду.

Жінка, що сидить поряд зі мною в літаку, безперервно базікає. Ні хвилини спокою від неї. Я вже почав шкодувати, що одружився на ній.

Робота — це такий квест, щоб купувати продукти.

— Ну як, доню, вдалося вчора приготувати перший обід для чоловіка?

— Добре, мамо, добре! Завтра вже випишуть з лікарні

1. Кінострічка «Іван та Кобила» — знятий у 1992 році.

У класичний романтичний трикутник додався зовсім несподіваний персонаж — кобила Кася. Іван — простий, добродушний чоловік — прокидається у своїй квартирі і помічає за вікном кобилу Касю. Він залишає її в себе, водить містом. Кадри фільму — полотно Тернополя 90-тих років.

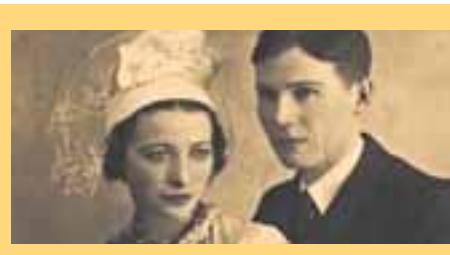

2. «Старий і мімоза» — фільм розповідає про людяність, благородство, велике кохання, доброту, співчуття і любов до близького. Робота над фільмом розпочалася у 2016 році. Місцями зйомки були на вулиці Валова і Патріарха Мстислава біля церкви Різдва Христового, де зазвичай продають квіти.

Фільм розповідає про людяність, благородство, велике кохання, доброту, співчуття .

3. «Тарнополь — місто якого нема» — документальний фільм, відзнятий у 2014-му році. Це стрічка про людей, які жили тут, та розповідають про його культуру, історію, мешканців. Чотири герої стрічки розкажуть про своє життя у нашому місті від початку 20-го століття та донині. У фільмі — унікальні історії. Як тернополяни виживали під час окупації, як переживали період визволення.

4. «Стахо-вар'ят з Тарнополя» — у понад двогодинному кіно — згадки тернополян про наше місто довоєнне, під час Другої світової війни та опісля.

А поміж тим — згадки про чоловіка, якого, кажуть, забути неможливо. Абсолютно неповторна колоритна людина, яка ненавиділа радянську владу, злодій-професіонал, жартівник та просто Стахо-вар'ят.

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР

Запрошує жінок взяти участь у програмах:

СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА

Вимоги:
• жінки віком до 35 років;
• наявність хоча б однієї здорової дитини;
• фізично і психічно здорові;
• без шкідливих звичок.

ДОНАЦІЯ ЯЙЦЕКЛІТИН

Вимоги:
• жінки до 32 років;
• наявність хоча б однієї здорової дитини;
• задовільне соціально-здоров'я;
• відсутність стадійних захворювань;

Записи проводяться та акредитованій НІЗУ України

Деталі за телефоном:

098 8 580 580

Адреса: вул. Грушевського, 10

Гороскоп

ОВЕН Не варто перекладати свої завдання на інших людей. Не лінуйтеся докласти зусиль, щоб якісно виконати свою роботу.

ТЕЛЕЦЬ Відпочинок піде вам на користь і допоможе з новими силами взятися до проектів, які ви запланували раніше.

БЛИЗНЮКИ Ваші дії будуть трішки необдумані. Втім не варто займатися самосудом. Ваш настрій покращиться із плинном подій.

РАК На роботі буде менше справ, тому приділіть час своєму дому. Ви будете старатися цього тижня зробити більше, ніж можете.

ЛЕВ Вам будуть важко даватися робочі завдання. Ви можете відчути злість на себе, тож вам придеться просити допомогу у колег.

ДІВА Через надмірні емоції вам буде важко ввійти у робочий ритм, а навіть найпростіші завдання стануть для вас випробуванням.

ТЕРЕЗИ Відкрийте мотиваційні матеріали, видеоролики чи прочитайте психологічну книгу, яка допоможе вам покращити настрій.

СКОРПІОН Відносини з керівництвом та колегами покращяться, а тому вам можуть високооплачуваний проект.

СТРИЦЕЦЬ На роботі ви будете гучно заявляти про свої амбіції. Докладіть усі зусиль, аби здобути першість у всьому, чим ви займаєтесь.

КОЗЕРІГ У вас з'явиться бажання відвідувати культурні заходи, знайомитися з творчими людьми. Імовірно, це саме те, що ви шукали.

ВОДОЛІЙ Стримуйте емоції з людьми, які вас оточують. Будьте терпеливішими та не намагайтесь всіх критикувати.

РІБИ Доводьте почате до кінця та не відступайте, тоді вам може посміхнутися успіх і заслужена фінансова винагорода.

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
Запрошує чоловіків взяти участь у програмах

ДОНАЦІЇ СПЕРМИ

- наявність хоча б однієї здорової дитини;
- без соматичних та спадкових захворювань;
- фізичне і психічне здоров'я;
- без шкідливих звичок.

Деталі за телефоном:
098 8 580 580

ГАРАНТУЮЩА ВИНАГОРОДА

Деталі за телефоном:
098 8 580 580

Записи проводяться та акредитованій НІЗУ України

Склад матраців і меблів

(096) 00-111-00